

Kuva: © Annika Rauma

Talousarvio 2024
Taloussuunnitelma vuosille
2025 – 2026

Kunnanhallitus 4.12.2023
Kunnanvaltuusto 14.12.2023

Sisällys

1. KUNTASTRATEGIA	3
1.1. Yleisperustelut ja kehitysnäkymät	3
1.1.1. Yleinen talouskehitys ja toimintaympäristö	3
1.1.2. Kuntatalous	3
1.1.3. Kaustisen tilanne ja kehitysnäkymät	4
1.2. Kunnan toiminta-ajatus, strategiset tavoitteet ja toimenpiteet	5
1.2.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserniohje	7
1.2.2 Henkilöstön yhteistoiminta, työsuojelu ja tasa-arvo	8
1.2.3. Kestävä kehitys	9
1.3 Taloussuunnitelman puitteet	9
2. KUNNAN TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025–2026	10
2.1 Toiminnan ja talouden päämäärät kuntastrategiassa	10
2.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa	12
2.3 Talousarvio, palvelutuotanto	12
2.3.1 Toimintakate 1 000 eur	12
2.3.2 Vuosikate 1 000 eur	12
2.3.3 Verotus	13
2.3.4 Valtionosuudet	13
2.4.1. Tuloslaskelma	15
2.4.2 Rahoituslaskelma	16
2.4.3. Investoinnit 2024	17
3. KÄYTTÖTALOUS	18
3.1 Hallinto- ja kehittämisspalvelujen tulosalue	18
3.2 Sivistystoimen tulosalue	27
3.3 Tekninen tulosalue	56
4. TYTÄRYHTIÖT	76
4.1 Kaustisen Kehitys Oy (konserni)	76
4.2 Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	78
4.3. Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat	79
4.4. Kiinteistö Oy Rekipolska	80
5. LIITTEET	84
5.1. VALTUUSTON MYÖNTÄMÄT TALOUSARVIOAVUSTUKSET VUODELLE 2024	84

1. KUNTASTRATEGIA

1.1. Yleisperustelut ja kehitysnäkymät

1.1.1. Yleinen talouskehitys ja toimintaympäristö

Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Myös julkisen talouden rahoitusasema heikkenee vuonna 2023. Talouskasvu on seisahtunut ja monet aikaisemmin päätetyt toimet kasvattavat kuluvan vuoden alijäämää.

Ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun sen sijaan on positiivinen, kun tuonti vähenee selvästi vahvan edeltävän vuoden jälkeen. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 koko maan työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Vuonna 2024 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat. Vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotannon arvioidaan kasvavan maltillisesti. Vuonna 2026 BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1,7 prosenttia ja sitä seuraavana vuonna 1,6 prosenttia. Suotuisaa kehitystä tukee mm. yksityisten investointien kasvu, jonka arvioidaan elpyvän markkinakorkojen laskun seurauksena.

Julkisen talouden velkaantuminen jatkaa kuitenkin kasvuaan sopeutumistoimista huolimatta. Niiden vaikutusta heikentää korkomenojen kasvu. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna julkinen talous on rakenteellisesti alijäämäinen ja kärsii kestävyysvajeesta.

1.1.2. Kuntatalous

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksissä kuntatalouden tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa, mikä on n. 100 milj. euroa vahvempi tulos kuin tilinpäätösarvioissa. Vaikka vuoden 2022 tilinpäätös olikin ennakoitua parempi, on vuosien 2024–2027 kuntatalouden lukuja tarkistettu alaspäin.

Kuluva vuosi näyttää kuntataloudessa edelleen vahvalta, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Alkuvuoden suotuisa tulokehitys on kuitenkin hiipumassa, kun talouskasvu vaimenee ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat. Paineita tuo etenkin kustannustason nopea nousu mm. palkkojen sopimuskorotusten ja pitkittyneen inflaation vuoksi.

Koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve laskee syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Tämä haastaa toiminnan ja palveluverkon sopeuttamiseen niitä kuntia, joissa lapsi- ja nuorisoiäluokat pienenevät.

Työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat aiheuttavat osaajapulaa myös kunta-alalle, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapula voi hankaloittaa palvelujen järjestämistä ja johtaa pahimmillaan jopa tilanteeseen, jossa palvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin on entistä vaikeampaa.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle. Muutos laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa muutosvuonna kuntatalouden toimintamenoja vajaalla 900 milj. eurolla. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa n. 4 000 henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

TE-uudistus laajentaa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksien rahoittamisesta, mikä puolestaan heijastuu v. 2025 avustusmenojen tason muutokseen. Uudistuksen seurauksena työllisyyskehityksellä on jatkossa entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen. Uusiin avustusmenoihin vaikuttaa etenkin työttömyyden kehitys sekä muutokset työttömyysetuuksien tasoa määrittävässä kansaneläkeindeksissä.

Verotulot laskevat 5,0 prosenttia vuonna 2024, mikä on seurausta sote-uudistuksen vaikutuksen näkyemisestä viiveellä kuntien verotuloissa. Verotulojen laskua hidastaa kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun aleneminen, mikä kasvattaa kuntien verotuloja 85 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen.

Kuntien valtionosuuksiin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat n. 3,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,6 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,2 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,6 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korottaa kehyskaudella vuonna 2025 TE-palvelujen järjestämistä vastuun siirtäminen kunnille ja siihen liittyvä kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen. Peruspalvelujen valtionosuuden tasoa puolestaan alentaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvien kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien tulojen ja kustannusten tarkistus sekä hallitusohjelman mukainen indeksisäästö. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet alenevat reaalisesti hieman kehyskaudella johtuen oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisesta.

Kuntien taloutta rasittavat myös investoinnit, jotka johtuvat rakennuskannan korjausvelasta, muuttoliikkeestä ja vihreästä siirtymästä.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, syksy 2023

1.1.3. Kaustisen tilanne ja kehitysnäkymät

Lintuinfluenssan vaikutukset paikallistalouteen

Kaustisella on huolestuneina seurattu turkiselinkeinon kohdistuneita vastoinkäymisiä. Viimeisenä lintuinfluenssa on voimakkaasti vaikuttanut alan toimintaedellytyksiin niin Kaustisella kuin muuallakin Pohjanmaan maakunnissa, joihin turkiselinkeino on keskittynyt.

Kaustisella toimi keväällä 2023 vielä 33 aktiivista turkistarhaa. Loppusyksyyn mennessä moni yritys on joutunut ajamaan koko tuotantonsa alas hyvin nopealla aikataululla, kun eläimiä on jouduttu lopettamaan lintuinfluenssan leviämisen estämiseksi.

Turkistarhauksen aluetaloudellinen vaikutus on suuri Kaustisella, missä turkistarhaukseen on investoitu huomattavasti. Turkistaloudessa työskentelevien määrä on täällä ylittänyt yli 100 henkilöä, mikä on lähes kuusi prosenttia kunnan koko työvoimasta.

Kaustisen saamat verotuotot elinkeinosta ovat merkittävät – varovaisestikin arvioituna v. 2022 yhteensä 13,7 miljoonan euron kunnallisverotuotosta 11,68 % eli 1,6 milj. euroa tuli pelkästään turkistaloudesta. Turkistalouden välilliset vaikutukset heijastuvat koko alueen elinkeinoelämään ja palvelurakenteeseen. Kaustislaisten turkistarhojen nahkamyyntin arvo kaudella 2021—2022 oli 3,9 miljoonaa euroa.

Väestö- ja työllisyyskehitys

Kaustisella oli 4 132 asukasta syyskuun lopulla 2023 eli 73 asukasta vähemmän kuin syyskuussa 2022 (30.9.2022 asukasmäärä oli 4 205 henkilöä). Myös työllisyyden osalta tilanne on viime vuotta

hivenen heikompi, sillä syyskuun lopulla 2023 Kaustisen työttömyysaste oli 6,5 % (6,3 % 30.9.2022). Työttömänä oli syyskuun tilastojen mukaan 126 henkilöä ja avoimia työpaikkoja puolestaan 24 kpl. Turkiselinkeinon ahdinko ei vielä näkynyt syyskuun lopun työttömyyslukuissa.

TE2025-uudistus

TE-palvelujen siirtymistä valtiolta kuntien järjestettäväksi vuoden 2025 aikana valmistellaan parhaillaan Keski-Pohjanmaan osalta. Kaustisen seutukunnan yhteinen tahtotila on, että lähipalvelut tulee turvata myös jatkossa.

Kuntastrategiatyö

Kaustinen uusii kuntastrategiansa vuonna 2024.

Lähde: Pohjanmaan ELY-keskus, Työllisyyskatsaus syyskuu 2023

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestävällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinon kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat. Nykyinen kuntalaki asettaa kunnalle taloussuunnitteluun ja strategian laatimisen näkökulman kuntakonsernitasolle. Talousarvion tavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan on huolehdittava tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiudesta. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin voimavaroihin. Talouden tasapainoperiaate sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää kunnan voimavaroja.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi vuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion sitovuudesta on säädetty kuntalain 110 §:ssä. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ollen samalla myös ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvio on sitova lautakuntatasolla. Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousoosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

1.2. Kunnan toiminta-ajatus, strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Voimassa oleva kuntastrategia on vuodelta 2018. Kuntastrategia päivitetään vuoden 2024 aikana. Strategian tarkoitus on määritelty seuraavasti:

Yhdessä kilpailukykyistä Kaustista rakentamassa.

Strategisen suunnittelun avulla parannetaan Kaustisen kunnan kilpailukykyä ja taloudellista asemaa sekä vastataan kasvavan väestön ja yritysmäärän sekä kehittyvän teollisuuden tarpeisiin.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan pitkän aikavälin tavoitteista, joiden ympärille muodostuu kokonaiskuva halutusta tulevaisuudesta.

Kuntastrategian visiossa ”Sykkivä, Soiva Kaustinen!”, Kaustinen kehitty alueensa palveluiden keskuksena. Kaustinen on kansainvälinen ja kilpailukykyinen kunta, jossa on todellista kansainvälistä sykettä. Vuonna 2025 Kaustinen on aktiivinen kunta, jonka asukkailla on vahva usko kunnan kehitykseen ja tulevaisuuteen. Kunnan toimintakulttuuri ja kehittäminen perustuu yhteistyöhön ja kestävään toimintaan. Haluamme olla kunta, joka mahdollistaa edellytykset hyvälle elämälle.

Toimintamme arvoina ovat:

- yhteisöllisyys ja turvallisuus
- oikeudenmukaisuus ja avoimuus
- luovuus ja rohkeus
- tuloksellisuus ja kestävä kehitys.

Kuntastrategiaan sisältyy varautuminen kaivostoiminnan alkamiseen Kaustisella. Kaivostoiminta on Keliber Oy:n mukaan käynnistymässä vuonna 2026. Kunnan ja yrittäjien tukena on seutukunnan suurhankeorganisaatio.

Alkavan kaivostoiminnan vaikutuksia:

myönteinen väestökehitys – varaudutaan riittävään asuntotuotantoon
elinkeinojen kehitys myönteinen, erityisesti kaivostoimintaa tukevien palvelujen kehitys
kunnan palvelutuotannossa varaudutaan lisääntyvään palvelukysyntään

Hyvinvoinnin edistämisen painopisteenä Kaustinen on viihtyisä ja palveleva, tavoitteet:

Kuntalaisilla on saatavilla laadukkaat ja edullisesti tuotetut lähipalvelut. Toisen asteen opiskelupaikkamme ovat valtakunnallisesti houkuttelevimpia. Käytämme tiloja monipuolisesti. Asuin- ja elinympäristömme on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa liikkumaan. Alueiden monipuolinen käyttö ja rakentaminen luo edellytyksiä hyvälle elinympäristölle. Palveluidemme vetovoimaisuus lisääntyy luovuuden avulla; yhdessä henkilöstön, kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa tuotettu sisältö rakentaa yhteistä Kaustisen kunnan tarinaa.

Vetovoimaisuuden kehittämisen painopisteenä Kaustinen on yritysmuuntoinen ja mahdollistava:

Kaustinen tunnetaan kansallisesti ja kansainvälisesti kulttuuristaan, elävästä kulttuuriperinnöstään, teollisuudestaan ja luonnonvaroistaan.

Olemme Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumiselle ja investoinneille. Kaustisella on maakunnan paras toimintaympäristö yrittämiselle. Monipuolisella sekä oikein suunnatulla kaavoituksella ja infralla mahdollistetaan yritysten ja asukkaiden muuttamista kuntaan.

Kuntakeskuksemme asema alueen kaupallisena palvelukeskuksena on vahvistunut.

Toimintakulttuurin ja johtamisen painopisteenä Kaustisen toimintakulttuuri perustuu yhteistyöhön ja kestävään toimintaan:

Kuntakonsernimme toiminta on kestäväällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.

Päätöksentekomme ja yhteistyömme perustuu myönteisyyteen, vahvaan me-henkeen ja osallisuuteen.

Kuntakonsernilla on toimivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat, joiden käyttöaste on korkea. Olemme houkutteleva työnantaja ja meillä on hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö.

Valtuuston hyväksymät strategiset mittarit:

40 uutta vuokra-asuntoa vuosina 2019–2020

Asukasluku kasvaa keskimäärin 1,5 % vuodessa

Kuntalaisten hyvinvointi paranee

Toisen asteen opiskelijoiden määrä kasvaa

Yritysten ja työllisten määrä kasvaa.

1.2.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserniohje

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä konsernivalvonnan ohjeet on uudistettu 2019. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat osa kaikkia kuntakonsernin toimintoja ohjaava periaate. Sisäisen valvonnan ohjeen liitteenä olevaa taulukkoa käytetään omavalvontaan aiempaa runsaammin. Taulukon käyttöä on käsitelty eri henkilöstöryhmien työpalaverissa. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee myös mahdollisia kunnan kautta tapahtuvia rahanpesu-yrityksiä.

Kunnan hallintosääntö on päivitetty kesällä 2023. Sisäiseen valvontaan ei tehty muutoksia. Hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen valvonta, tilintarkastus ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline, jonka järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi kunnanhallitukselle keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntakonsernia johtavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konserniohjauksella luodaan puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on edistää kuntakonsernin johtamista yhtenä kokonaisuutena, yhtenäisin, konsernin kokonaisedun huomioonottavin periaattein. Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta mm. yhtiöiden vuosiraporteista ja esittämällä kantansa kunnan tai yhtiön toimintaan tai vastuisiin merkittävästi vaikuttaviin yhtiön päätöksiin, joihin yhtiöllä on valmisteluvaiheessa velvollisuus kunnan kanta kirjallisesti hankkia.

Tavoite

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa varaudutaan toimialakohtaisesti keskeisiin riskeihin. Palvelutuotantoon vaikuttavimpia tekijöitä ovat kunnan tehtävien kasvu, rahoituksen riittävyys ja henkilöstön saatavuus. Kunnan takausvastuista merkittävin osuus on Kuntien takauskeskuksen mahdollisesta vastuusta.

Kuntakonsernin lainakanta on iso. Viime vuoden syksystä lähtien korkokustannukset ovat kasvaneet olennaisesti, mikä vaikuttaa kunnan rahoituskuluihin merkittävästi. Kunnan tuleekin vuonna 2024 kriittisesti tarkastella rahoituspohjaansa ja tehdä tarvittavat muutokset lainakantaansa.

Kunnan hallinto-organisaatio on ohut, asiantuntijaviranhaltijoita vähän ja toimialat laajoja. Toimissa erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan suunnitelmallisuuteen ja kriittisten toimintojen

ylläpitämiseen poikkeustilanteissakin. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin ja työtehtävien prioriteettijärjestystä mieltien aina kun se on mahdollista. Kasvaneiden sairauspoissaolojen vuoksi tämä käy koko ajan vaikeammaksi tavaksi järjestää päivittäinen työskentely. Rekrytoinneissa kilpailu eri alueiden ja yksityisen sektorin kanssa osajista tulee olemaan entistä kovempaa. Riittävät resurssit oman tehtävän hyvään hoitamiseen lisäävät työn tehokkuutta, työhyvinvointia ja työhön sitoutumista.

Kunnan vakuutukset ovat meklariliike Novumin hoidossa ja kilpailutus on suoritettu syyskuussa 2017.

Merkittävin kiinteistöihin liittyvä riski, joka samalla on myös kuntatalouden riski, on omien kiinteistöjen ja rakennusten kunto ja hoito tiukassa talustilanteessa. Erityistä huomiota kiinnitetään uusien kiinteistöjen asianmukaiseen ja ajantasaiseen huoltoon.

1.2.2 Henkilöstön yhteistoiminta, työsuojelu ja tasa-arvo

Kuntastrategiatavoitteena on, että olemme houkutteleva työnantaja ja meillä on hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö. Kunnan henkilöstöpolitiikka tukee kunnan strategiaa. Henkilöstöä kannustetaan kehittämään työtapojaan ja oman työnsä tuloksellisuutta jatkuvana osana työn tekoa. ”Kaikki olemme kunnan käyntikortteja” -ajatusta korostetaan. Avointa ja oikeudenmukaista esimiestyötä edistetään, koulutusta ja osaamista kehitetään. Erityistä huomiota kiinnitetään hyvään yhteistyökykyyn muutostilanteissa, työyksiköiden sisällä ja välillä. Henkilöstön toiveesta työkykyä ylläpitävää toimintaa on kehitetty juuri tyky-tilaisuuksien järjestämistä lisäämällä se vuotuiseksi tapahtumaksi. Talousarvioissa on varauduttu tämän jatkamiseen siten kuin henkilöstöjaosto siitä ohjeistaa. Lisäksi talousarviossa on varauduttu henkilökuntaetuna oleva Epassisumman korottamiseen henkilöstölle tehdyn työpaikkaetuuskyselyn tuloksen mukaisesti.

Sijaistarvetta arvioidaan kriittisesti ja lyhytaikaiset sijaisuudet hoidetaan ensisijaisesti työtehtävien priorisoinnin ja jakamisen keinoin, kunnan palvelutehtäviä vaarantamatta. Sijaisuuksien hoitaminen sisäisin järjestelyin eli poissaolijan työtehtäviä työssä oleville siirtäen lisää työssä olevien kuormitusta ja voi aiheuttaa jossain määrin uusia sairauspoissaoloja tai hyvän työvoiminnan laskua.

Työterveyspalvelut kunta hankkii TyöplusKunta Oy:ltä. Kunnan työterveysuunnitelma sisältää laajan työterveyshuollon. Työterveyspalvelujen toimintasuunnitelma tehdään vuosittain henkilöstön asiassa kuullen. Kaksi kertaa vuodessa tehtävällä koko henkilöstön sairaslomakartoituksella ja varhaisen puuttumisen mallia soveltaen tuetaan hyvää työkykyä ja pyritään vaikuttamaan myös sairauspoissaolojen vähentämiseen. Henkilöstön työkyvyn tukemisessa ja sairauspoissaolojen vähentymisessä on olennaista puuttua niihin sairauspoissaoloihin, joiden syihin työnantaja voi vaikuttaa. Toiminnassa haluamme painotta ennakoivaa hyvää työkykyä ja ilmapiiriä jälkikäteen korjaavien toimintojen sijaan. Kohdennetuissa toimissa voidaan käyttää kunnan ulkopuolisia asiantuntijapalveluita erityisesti, kun tilanne vaatii normaalia esihenkilötyötä suuremman aikaresurssin käyttöönsä.

Tiedonkulusta ja henkilöstön kuulemisesta huolehditaan sekä keskitetysti että työyksiköiden omin toimin. Työyksiköiden työpaikkakokouksia pidetään säännöllisesti, yksikön tarpeen ja käytäntöjen mukaan. Poikkihallinnollisen tiedonkulun ja hyvien käytäntöjen kehittämiseksi kunnassa kokoontuvat myös toimistotyössä olevien ryhmä ja esimiesforum.

Työsuojelutoimikuntaa ja henkilökuntaneuvostoa (yhteistoimintalain mukainen työnantajan ja henkilöstön edustajien yhteistoimintaelin) yhdistetään henkilöstötavoitteiden, työkyvyn ja työiihtyvyyden kokonaisuuden vahvistamiseksi. Työsuojelupäällikkönä toimii rakennustarkastaja. Yhdistetyn toimikunnan työsuojeluasioiden valmistelusta ja esittelystä vastaa työsuojelupäällikkö ja yhteistoiminnan mukaisten asioiden valmistelusta ja esittelystä vastaa hallintojohtaja.

1.2.3. Kestävä kehitys

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kestävän kehityksen kunta turvaa hyvän elämisen mahdollisuudet sekä nykyisille että tuleville asukkaille.

Ympäristönsuojelu on tärkeä paikallinen tehtävä ja kestävä kehityksen perusta. Neuvotteleva ja osallistava suunnittelu esim. kaavoituksessa edistää kestävä kehityksen tavoitteita. Paikkakunnalle suunniteltu kaivostoiminnan aloittaminen tuo uusia haasteita asuin ympäristön kestäväan kehitykseen.

Kunnan toiminnassa, hankinnoissa, koulutuksessa ja jätteiden käsittelyssä noudatetaan ekologisen kestävä kehityksen periaatteita. Koronaepidemia on vakiinnuttanut etäkokoukset ja -koulutukset, jolloin työmatkat ovat vähentyneet merkittävästi.

Kestävä kehityksen tavoitteet hallintokunnittain otetaan käyttösuunnitelmassa osaksi talousarviota ja suunnitelmaa.

1.3 Taloussuunnitelman puitteet

Talousarviota laaditaan jälleen kerran poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu yhä tuoden epävarmuutta taloussuunnitteluun ja talouden hallintaan. Energian saatavuus ja hintojen nousu, talouskasvun hidastuminen sekä korkotason nousu heikentävät talousnäkymiä. Konsernin lainakanta on korkotason nousun myötä aiheuttanut sekä emolle että tyttärille ennakoimattomia rahoituskuluja.

Valtuusto vahvisti ensi vuoden tuloveroprosentiksi 9,4 %. Kiinteistöverojen osalta jatketaan nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla, paitsi että yleinen kiintoveroprosentti maapohjan osalta nousi 1,3 %:iin lausuntokierroksella olevan Suomen hallituksen esityksen mukaisesti.

2. KUNNAN TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025–2026

2.1 Toiminnan ja talouden päämäärät kuntastrategiassa

Kuntastrategian keskeinen ajatus on, että Kaustinen kehittyy alueensa palvelujen keskuksena. Keskeiseksi mittariksi on asetettu kunnan väestökehitys. Kunnassa oli syyskuun lopulla 2023 4 132 asukasta eli 73 henkilöä vähemmän kuin syyskuussa 2022. Tilastokeskuksen väestöennuste ennustaa kunnan väkiluvuksi vuonna 2030 3 926 ja vuonna 2040 3 600 asukasta. Väestöennuste on laskeva, mutta Kaustisen ikärakenne on kuitenkin alueellisesti tarkasteltuna hyvä.

Konsernivalvontaa ja ohjausta tehostetaan. Hallintosäännön mukaan konsernijohto raportoi valtuustolle neljännesvuosittain yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä antaa arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta.

Kunnan talouden tasapainottamisessa keskeisenä mittarina on, että kuntapalvelut Kaustisella tuotetaan Keski-Pohjanmaan kuntien keskitasoa edullisemmin.

Kuntastrategia päivitetään vuoden 2024 aikana.

Strategiset tavoitteet:

Väestön kasvutavoite on todella kova. Strategiassa odotetaan väestön kasvavan 1,5 % vuodessa. Yritysten ja työllisten määrä kasvaa, Kaustinen on Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumiselle ja investoinneille. Strategiatavoitteiden mukaisella asuntorakentamisella vaikutetaan myös myönteiseen väestökehitykseen. Suurin yksittäinen tavoite on asuntotuotannolla. Tulevassa strategiassa on kuitenkin väestönkasvutavoitteen lisäksi suunnattava painotusta entistä enemmän kuntalaisten hyvinvoinnin kasvattamiseen.

Kaivostoimintaan sisältyvät suuret odotukset. Kaivostoiminnan työllistäväksi vaikutukseksi arvioidaan noin 120 työpaikkaa, joista jokainen tuo toteutuessaan n. 3 palvelu- ym. lisätyöpaikkaa. Toteutuessaan hanke on Kaustisen ja koko Kaustisen alueen suurin yksittäinen teollisuushanke

Kaustista kehitetään edellä alueensa palvelukeskuksena. Kunnan tytäryhtiöistä Kaustisen Kehitys Oy rakentaa tarvittaessa teollisuustiloja ja Rekipolska Oy asuntoja. Keskustan kaavan avaamisella tuetaan elinkeino- ja liiketoiminnan kehittymistä. Avainasemassa ovat liikennejärjestelyt.

KUNTASTRATEGIA, STRATEGISET PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIOTAVOITTEET 2024

Tavoite

Talousarviovuoden toimenpiteet

Painopiste/Kärkihanke Kaustisen toimintakulttuuri perustuu yhteistyöhön ja kestäväan toimintaan

Kuntakonsernimme toiminta on kestäväällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.	Terve kuntatalous Omistajaohjausta vahvistetaan. Omistuksia hallitaan läpinäkyvään ja luotettavaan toimintamalliin perustuen. Tytär yhteisöt toteuttavat toiminnallaan kuntastrategiaa ja kuntakonsernin kokonaisuutta. Toiminnan jatkuva kehittäminen on tasapainoisen talouden perusta. Kunta on luotettava työnantaja ja organisaatiossa hyvä ilmapiiri. Kuntakonsernin toimitilat ovat kunnossa ja käyttöaste korkealla.
Päätöksentekomme ja yhteistyömme perustuu myönteisyyteen ja vahvaan me-henkeen ja osallisuuteen.	Lisäämme avointa vuorovaikutusta kumppaneiden kanssa osana talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Lisäämme kuntalaisten ääntä päätöksentekoon (osallistuminen ja kuuleminen).

Kaustinen on yritysmyönteinen ja mahdollistava

Kaustinen tunnetaan kansallisesti ja kansainvälisesti kansankulttuuristaan ja teollisuudestaan.	Vahvistamme brändityötä ja kehitämme kunnan markkinointia. Verkostoidumme ja toimimme verkostoissa aktiivisesti. Kehitämme kaivosteollisuuden edellytyksiä.
Olemme Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusille asukkaille ja yritysten sijoittumiselle.	Vastaamme nykyistä paremmin asunto- ja tonttikysyntään. Asiointi kunnassa on sujuvaa ja mahdollisimman moni palvelu on saatavilla digitaalisesti. Huolehdimme toimivasta infrastruktuurista ja yhteyksistä (liikenne- ja tietoliikenne).
Kuntakeskuksemme asema alueen kaupallisena keskuksena vahvistuu.	Kaavoituksella tuetaan keskustan palveluiden, asuintuotannon ja liiketilatarjonnan kehittymistä.

Kaustinen on viihtyisä ja palveleva

Kuntalaisilla on laadukkaat lähipalvelut, joissa hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia.	Huolehdimme kunnan tuottamien palveluiden tarkoituksenmukaisuudesta, saatavuudesta ja laadusta.
Toisen asteen opiskelupaikkamme ovat maakunnan houkuttelevimpia.	Kehitämme asiakaslähtöisempiä ja joustavampia palveluita digitalisaation avulla.

	Turvaamme musiikkilukion toimintaedellytykset. Turvallisuus, oma vastuu hyvinvoinnista, vaihtoehtoiset palvelut ja palvelujen tuotantotavat
--	---

Kuntalaisemme ovat aktiivisia sekä sosiaalisesti, henkisesti ja fyysisesti hyvinvoivia. Asuin- ja elinympäristömme on terveellinen ja viihtyisä.	Turvaamme nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuuksia kuntapalvelujen kehittämisessä kuntalain ja hallintosäännön tavoitteiden mukaisesti. Vähennämme nuorisotyöttömyyttä. Edistämme asuinympäristön siisteyttä, haluamme, että kaikki kaustislaiset kokevat siistin ympäristön kunnia-asiana ja kantavat siitä kukin vastuunsa. Vahvistamme kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen ja turvalliseen hyöty- ja vapaa-ajan liikkumiseen huolehtimalla kevyen liikenteen väylistä. Kehitämme tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia yhteistyössä kumppaneiden kanssa.
---	--

2.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelma vuosille 2023–2026 täyttää vaateen.

2.3 Talousarvio, palvelutuotanto

Kuntapalveluihin on investoitu viime vuosina voimakkaasti ja investointimenot ovat kasvattaneet kunnan velkaantumista. Tehdyt palveluinvestoinnit lisäävät suunnittelukauden käyttötalousmenoja ja kasvattavat vuotuisia poistoja, mutta myös kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa.

Investointisuunnitelma painottuu talousarvio- ja suunnitteluvuosina infran rakentamiseen ja rakennusten peruskorjaukseen. Tavoitteena on, että lainamäärää päästään talousarviovuonna 2024 vähentämään.

Kunnan palvelutuotannossa hyödynnetään yhteistyömahdollisuuksia naapurikuntien tai muiden kumppaneiden kanssa. Tällä hetkellä kunta myy muille kunnille rakennustarkastajan ja ympäristötarkastajan palveluja. Mahdollisuutta seudun kuntien yhteisen kaavoittajan hankkimiseksi selvitetään.

2.3.1 Toimintakate 1 000 eur

Toimintakate	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	-26 802	-12 046	-12 091	- 12 329	- 12 509

2.3.2 Vuosikate 1 000 eur

Vuosikate	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	4 019	1 918	1 863	1 791	1 816

2.3.3 Verotus

Kunnanvaltuusto vahvisti Kaustisen kunnallisveroprosentiksi vuodelle 2024 9,40 %.

Kiinteistöjen omistajia verotetaan vuonna 2024 seuraavasti: Yleinen 1,30 % (maapohjan osalta) ja 1,10 % (rakennusten osalta), vakituinen asunto 0,6 %, muu asunto 1,1 %, voimalaitos, 3,1 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,00 % ja rakentamaton rakennuspaikka 3,1 %.

Vuonna 2024 arvioidaan verotuloja kertyvän 9 089 000 euroa.

2.3.4 Valtionosuudet

Talousarvioesitykseen sisältyvät ja viime vuosien valtionosuudet ovat tuhansina euroina.

	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024
Peruspalvelujen vos	13 415	12 484	13 303	4 681	3 937
Opetus- ja kulttuuri vos	772	717	897	792	1 657
Yhteensä	14 187	13 001	14 200	5 473	5 594

Yhteenveto käyttötalous tulosalueittain

	TP 2022			TA 2023			TA 2024			muutos	
	menot	tulot	nto	menot	tulot	nto	menot	tulot	nto	TP22-TA24	muutos nto TA23-TA24
Hallintopalvelut	-2 380 289	289 983	-2 090 307	-1 968 505	130 932	-1 837 573	-2 124 072	140 746	-1 983 326	106 981	-145 753
Lomituspalvelut	-3 327 489	3 333 986	6 497	0	0	0	0	0	0	-6 497	0
Sotepalvelut	-15 546 037	0	-15 546 037 0	0	0	0	0	0	0	15 546 037	0
Hallinto- ja kehitt.palvelut Poistot	-21 253 816	3 623 969	-17 629 847	-1 968 505	130 932	-1 837 573	-2 124 072	140 746	-1 983 326	15 646 521	-145 753
	-67 648			-22 500			-27 085				
Sivistystoimen hallinto	-210 688	210 688	0	-393 633	393 633	0	-194 648	194 648	0	0	0
Peruskoulut	-4 997 713	518 184	-4 479 529	-5 249 718	409 183	-4 840 535	-5 641 226	518 260	-5 122 966	-643 437	-282 431
Esiopetus	-553 893	52 183	-501 710	-445 733	15 000	-430 733	-385 527	0	-385 527	116 183	45 206
Lukio	-1 723 592	45 200	-1 678 392	-1 924 981	58 551	-1 866 430	-1 989 385	66 765	-1 922 620	-244 228	-56 190
Hyvinvoinnin edistäminen							-58 547		-58 547	-58 547	-58 547
Muu opetustoimi	-100 174	0	-100 174	-92 000	0	-92 000	-125 818	0	-125 818	-25 644	-33 818
Kirjasto	-243 660	4 739	-238 921	-285 378	6 200	-279 178	-288 560	2 500	-286 060	-47 139	-6 882
Liikunta, Nuoriso, kulttuuri	-696 508	156 096	-540 412	-788 355	186 278	-602 077	-775 750	136 335	-639 415	-99 003	-37 338
Varhaiskasvatus	-2 540 219	410 393	-2 129 826	-2 889 940	497 094	-2 392 846	-2 521 440	207 397	-2 314 043	-184 217	78 803
Sivistystoimi Poistot	-11 066 448	1 397 483	-9 668 965	-12 069 738	1 565 939	-10 503 799	-11 980 901	1 125 905	-10 854 996	-1 186 031	-351 197
	-12 875			-24 140			-4 885				
Yhdyskuntasuunnittelu	-210 618	43 207	-167 411	-235 803	35 220	-200 583	-115 308	2 000	-113 308	54 103	87 275
Liikenneväylät, puistot jne	-388 656	14 863	-373 793	-385 364	700	-384 664	-394 197	7 087	-387 110	-13 317	-2 446
Ruokahuolto	-1 079 356	1 211 067	131 711	-852 445	805 344	-47 101	-869 276	791 549	-77 727	-209 438	-30 626
Vuokrauspalvelut	-1 972 145	2 678 112	705 968	-1 900 827	2 649 525	748 698	-1 959 244	3 014 651	1 055 407	349 439	306 709
Liiketoiminta	-881 238	1 162 669	281 431	-808 136	1 067 820	259 684	-637 099	982 920	345 821	64 390	86 137
Ympäristöpalvelut	-158 702	77 741	-80 961	-160 189	80 000	-80 189	-214 679	94 000	-120 679	-39 719	-40 490
Tekniset palvelut Poistot	-4 690 715	5 187 659	496 944	-4 342 764	4 638 609	295 845	-4 189 803	4 892 207	702 404	205 460	406 559
	-1 595 137			-1 571 129			-1 592 582				
Käyttötalous yhteensä Poistot yhteensä	-37 010 978	10 209 111	-26 801 867	-18 381 007	6 335 480	-12 045 527	-18 294 776	6 158 858	-12 135 918	14 665 949	-90 391
	-1 675 660			-1 617 769			-1 624 552				

2.4.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, ulkoinen

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 926 612	1 404 848	1 450 245	1 400 000	1 400 000
Maksutuotot	585 592	282 300	210 800	210 000	210 000
Tuet ja avustukset	459 136	305 226	255 470	255 000	255 000
Vuokratuotot	716 668	763 300	793 300		
Muut toimintatuotot	240 484	94 220	57 500		
Muut toimintatuotot	957 152	857 520	850 800	850 800	850 800
Toimintatuotot	6 928 494	2 849 894	2 767 315	2 715 800	2 715 800
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 891 706	-7 180 499	-7 340 687	-7 487 501	-7 637 251
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-2 000 473	-1 470 695	-1 494 211	-1 524 095	-1 554 577
Muut henkilösivukulut	-543 366	-287 885	-283 944	-289 623	-295 415
Henkilösivukulut	-2 543 840	-1 758 580	-1 778 155	-1 813 718	-1 849 992
Henkilöstökulut	-11 435 545	-8 939 079	-9 118 842	-9 301 219	-9 487 243
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-15 684 164	-206 589	-239 534		
Muiden palvelujen ostot	-3 860 181	-3 002 307	-3 129 070		
Palvelujen ostot	-19 544 345	-3 208 896	-3 368 604	-3 368 000	-3 368 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 713 353	-1 840 415	-1 436 167	-1 436 000	-1 436 000
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-368 503	-290 441	-268 240		
Avustukset yhteisöille	-484 778	-409 800	-441 000		
Avustukset	-853 280	-700 241	-709 240	-674 000	-674 000
Vuokratulut	-120 763	-179 240	-194 364		
Muut toimintakulut	-63 074	-27 550	-76 016		
Muut toimintakulut	-183 837	-206 790	-270 380	-260 000	-260 000
Toimintakulut	-33 730 361	-14 895 421	-14 903 233	-15 039 219	-15 225 243
Toimintakate	-26 801 867	-12 045 527	-12 135 918	-12 323 419	-12 509 443
Verotulot	15 993 578	8 800 000	9 089 000	9 188 000	9 391 000
Valtionosuudet	14 765 439	5 473 100	5 594 096	5 594 000	5 594 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	23 239	0	0		
Muut rahoitustuotot	240 080	21 000	21 000	20 000	20 000
Korkokulut	-200 186	-330 000	-749 000	-688 000	-680 000
Muut rahoituskulut	-960	-350	-1 000		
Rahoitustuotot ja -kulut	62 173	-309 350	-729 000	-668 000	-660 000
Vuosikate	4 019 322	1 918 223	1 818 178	1 790 581	1 815 557
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 675 660	-1 617 769	-1 624 552		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 675 660	-1 617 769	-1 624 552	-1 600 000	-1 600 000
Tilikauden tulos	2 343 662	300 454	193 626	190 581	215 557
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	2 343 662	300 454	193 626	190 581	215 557

2.4.2 Rahoituslaskelma

Kunnan rahoituslaskelma	2024	2023	2022	2021
	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	Tilinpäätös
Vuosikate	1 818 178,00	1 918 223,00	4 019 322,33	2 358 034,35
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	-57 950,64	-42 004,55
Toiminnan rahavirta	1 818 178,00	1 918 223,00	3 961 371,69	2 316 029,80
Investointimenot	-1 179 650,00	-1 199 600,00	-2 117 582,68	-6 237 546,52
Rahoitusosuudet investointeihin	190 000,00	0	0,00	25 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo			86 488,86	167 418,61
Investointien rahavirta	-989 650,00	-1 199 600,00	-2 031 093,82	-6 045 127,91
TOIMINNAN INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	828 528,00	718 623,00	1 930 277,87	-3 729 098,11
Antolainasaamisten lisäys	0	543427,48	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	-13541,71	0	0
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	10 000 000,00	0,00	13 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 159 664,00	-2 659 644,48	-9 659 664,48	-2 860 451,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos, kuntatod	-3 500 000,00	-6 500 000,00	9 504 341,00	-800 273,00
Lainakannan muutokset	-3 659 664,00	1 370 241,29	-155 323,48	9 339 275,52
Toimeksiantojen muutos	0	0	-42 115,43	-22 549,12
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	-15 900,14	-7 335,56
Saamisten muutos	0	0	-25 823,88	-1 151 695,77
Korottomien velkojen muutos	0	0	-942 269,82	-7 076 826,40
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	-1 026 109,27	-8 258 406,85
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 659 664,00	1 370 241,29	-1 181 432,75	1 080 868,67
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 831 136,00	2 088 864,29	748 845,12	-2 648 229,44
Rahavarat 31.12.	356 975,09	3 188 111,09	1 099 246,80	350 401,68
Rahavarat 1.1.	3 188 111,09	1 099 246,80	350 401,68	2 998 631,12
Rahavarojen muutos	-2 831 136,00	2 088 864,29	748 845,12	-2 648 229,44
Lainakanta 31.12	29 947 655	36 107 299	32 107 320	32 262 644
Asukasmäärä 31.12	4198	4198	4198	4196
Lainamäärä/ asukas	7 134	8 601	7 648	7 689
Kuntastrategia, lainamäärä/as, max	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu
Investointien tulorahoitus %	183,7	159,9	189,8	-37,8

2.4.3. Investoinnit 2024

INVESTOINNIT 2024-2026			
Investoinnit	2024	2025	2026
Hallinnon ohjelmistohankinnat (Dynasty, Populus, Pro Economica Premium, FormBox, Opiferus)	34 650	20 000	20 000
Maa- ja metsäalueet	50 000	50 000	25 000
Käyttöomaisuusarvopaperit	5 000	50 000	50 000
Tievalaistus: valaistuksen uusiminen led-valaistukseksi	20 000	20 000	20 000
Kunnallistekniikan suunnittelu (kaava-alueet). Opistonmäen kevyenliikenteenväylän suunnittelu v. 2024.	10 000	40 000	40 000
Kaavakadut (päälystykset)	30 000	40 000	40 000
Penttilän silta (suunnittelu v. 2024, korjaus v. 2025)	40 000	600 000	
Leikkikentät: välineistön uusiminen	10 000	15 000	15 000
Puistot ja yleiset alueet: yleisten alueiden parantaminen, Penttilän sillan ja kt63 väliselle alueelle virkistyspaikka , mainospylonin suunnittelu, Pelimannitorin suunnittelu, toimintapuiston suunnittelu	20 000	50 000	50 000
Ampumarata: heittimien uusiminen	50 000	10 000	
Nikulan moukarinheitoalue: Uudet verkot heittopaikalle, suorituspaikan korjaaminen	10 000		
Järvelän koulun ulkomaalaus ja automaation uudistaminen.		20 000	20 000
Pajalan virastotalo: poliisin lisätilojen suunnittelu, varaus uudisrakentamista ja muutostöitä koskien.	20 000	300 000	
Urheilutalo: laajennuksen suunnittelu		40 000	200 000
Kunnanvirasto: Kasenetin tilojen korjaus.	80 000	20 000	10 000
Alakoulu: lisätile kengättömäksi kouluksi. Ruokalan akustiikan parantaminen.	30 000	200 000	50 000
Sivistyksen kalustehankinnat	100 000	40 000	30 000
Ruokasalin kalustehankinnat	0	40 000	
Vesijohtorunkoverkoston korjaus	50 000	100 000	100 000
Puhdasvesiautomaation uudistaminen	20 000	20 000	20 000
Jätevesirunkoverkoston korjaus	30 000	40 000	40 000
Viemäriautomaation uudistaminen	0	20 000	20 000
Hulevesiverkoston korjaus	30 000	50 000	50 000
Keskuskeittiön laitehankintavaraus	5 000	35 000	30 000
Iltauskon keittiön laitehankintavaraus	5 000	15 000	10 000
Pajalan päiväkodin keittiön laitehankintavaraus	5 000	15 000	10 000
Investoinnit yhteensä	1 179 650	1 850 000	850 000

3. KÄYTTÖTALOUS

3.1 Hallinto- ja kehittämispalvelujen tulosalue

YLEISHALLINTO (Ulk/Sis)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myyntituotot	105 025	39 432	37 346
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	94 478	55 900	67 800
Vuokratuotot	0	0	0
Muut tuotot	85 421	35 600	35 600
Toimintatuotot / Tulot	284 925	130 932	140 746
Henkilöstökulut	-600 831	-659 309	-599 050
Palvelujen ostot	-1 053 443	-970 511	-1 120 814
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 490	-9 670	-16 300
Avustukset	-231 868	-237 800	-267 000
Muut toimintakulut	-104 345	-91 215	-110 908
Toimintakulut / menot	-2 014 977	-1 968 505	-2 114 072
Toimintakate/jäämä /	-1 730 052	-1 837 573	-1 973 326
Suunnitelman mukaiset. poistot	-39 280	-22 500	-27 085
Tilikauden yli/alijäämä	-1 769 332	-1 860 073	-2 000 411

Tilivelvolliset kunnanjohtaja Minna Nikander ja hallintojohtaja Hanna Salminen
1100 Kunnanhallitus ja valtuusto/kj
1101 Kunnanvirasto/KJ + hallintoj./kj
1102 Vaalien järjestäminen/hj
1103 Tarkastustoiminta/hj
1104 Muut toimielimet/hj
1105 Vanhus- ja vammaisneuvosto/hj
1121 Markkinointi / Elinvoiman kehittäminen (ent. Kehittämistoiminta)/kj
1212 Työllistämispalvelut ja työmarkkinatuki/hj

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnan ylintä päätöksentekovaltaa käyttää valtuusto, joka mm. päättää kunnan strategiasta ja talousarviossa toiminnan tavoitteista ja resursseista. Kuntastrategian mukaan olemme kansainvälinen ja kilpailukykyinen kunta, joka kehittyy alueensa palveluiden keskuksena. Toimintakulttuurimme ja kehittämien perustuvat yhteistyöhön ja taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävään toimintaan. Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukeminen on kuntastrategian mukainen tehtävämme.

Tavoitteet	Arvio/Mittari
Vireille tulevien asioiden joutuisa käsittely	Käsittelyaikojen pituus
Toiminta taloudellisesti kestävällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.	Ylijäämäinen tulos
Vaalien järjestäminen virheettömästi	Tuloksen ilmoittaminen oikea-aikaisesti ja virheettömästi
Hyvä tiedonkulku ja onnistunut viestintä	Kohdeyleisön tavoittaminen, tietojen oikeellisuus, viestinnän vaikuttavuus
Hyvä asiakaskokemus palveluista ja laadusta	Asiakaspalaute, toiminnan virheettömyys
Hyödynnämme uusia digiratkaisuja vetovoiman lisäämiseksi	Sähköisten palvelujen määrä ja käyttö

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan vetovoimatekijöiden hiipuminen
 Kunnan väestö- ja työpaikkakehitys
 Kuntatalouden haasteet kunnan tehtävissä ja resurssien riittävydessä
 Osaavan ja sitoutuneen henkilöstön saatavuuden haasteet
 Henkilöstön työkyky kuormitustilanteissa

KUNNANHALLITUS, sisäiset palvelut
Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen
1201 Toimistopalvelut
1202 Taloushallintopalvelut
1203 ICT-palvelut
1204 Henkilöstöhallinto
1205 Yhteispalvelupiste
1208 Työkykyä ylläpitävä toiminta (TYKY)
1209 Työsuojelu

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto- ja kehittämispalvelut vastaa kunnanhallituksen, henkilöstöjaoston, keskusvaalilautakunnan ja henkilökuntaneuvoston asioiden valmistelusta, laskentatoimesta, palkanlaskennasta, asiointipisteestä, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittamisestä, työsuojelusta, työterveyshuollosta sekä tiedonhallinnasta ja tietojärjestelmistä.

Haluamme kuntastrategian mukaisesti olla luotettava työnantaja, jonka organisaatiossa ja päätöksenteossa vallitsee hyvä ilmapiiri ja edistämme sitä strategian mukaisesti yhteistyön, osaamisen ja esimiestyön kehittämisen keinoin. Talousraportointimme on ajanmukaista ja se hyödynnetään päätöksenteossa. Asiointipalvelupisteessä voi laittaa vireille Kelan, TE-toimiston, verottajan ja maistraatin ratkaistavaksi kuuluvia asioita ja saada näistä neuvontaa.

Toimimme ajanmukaisia sähköisiä järjestelmiä käyttäen ja kehittäen, usein alueellisessa yhteistyössä. Henkilökuntaneuvosto ja työsuojelutoimikunta yhdistyvät yhdeksi toimielimeksi.

Tavoitteet	Arvio/Mittari
Kuntastrategian mukaisesti olemme houkutteleva työnantaja, jolla on hyvinvoiva, osaava, sitoutunut henkilöstö	Avoimiin tehtäviin hakijoiden määrä, henkilöstövaihtuvuuden seuraaminen Henkilöstökyselyn tulokset, muu henkilöstöpalaute Sairauspoissaolojen määrä ja syy
Esimiestyön, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen	Hankitun ammatilliseen täydennyskoulutuksen ja järjestetyn sisäisen koulutuksen määrä ja osallistuminen
Talousoikeuden tiivis seuranta ja kyky sopeuttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa	Osavuosikatsaukset ja muu talousraportointi
Resurssien tehokkaan käytön periaatteen vahvistaminen edelleen ja suunnitelmallisesti	Raportointi tarkastetuista kohteista
Laadukas ja käyttäjiä palveleva tiedonhallinta	Asiakaskokemus, sähköisesti henkilöstön saatavilla olevan tiedon määrä
Sähköisen asioinnin lisääminen	Hankittujen ohjelmien korkea hyödyntäminen, työn ja asioinnin paikkariippumattomuus

Henkilöstö (henkilötyövuosia)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1	1
Taluspäällikkö	0,4	0,2	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1	1	1
Palkkasihteeri	2	2	2	2	2	2
IT-asiantuntija	1	1	1	1	1	1
Palveluneuvoja	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Toimistosihteeri				1	1	1
Kirjanpitäjä	1	1	1			
Työsuojelupäällikkö				0,05	0,05	0,05
Yhteensä	7,8	7,6	8,4	8,55	8,55	8,55

Hallintopalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	105 025	39 432	37 346
33300 Tuet ja avustukset	94 478	55 900	67 800
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	85 421	35 600	35 600
33400 Muut toimintatuotot	85 421	35 600	35 600
33000 Toimintatuotot	284 925	130 932	140 746
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-451 666	-516 500	-472 750
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-128 907	-124 159	-109 736
34150 Muut henkilösivukulut	-20 258	-18 650	-16 564
34100 Henkilösivukulut	-149 165	-142 809	-126 300
34010 Henkilöstökulut	-600 831	-659 309	-599 050
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-5 000		
34320 Muiden palvelujen ostot	-1 048 443	-970 511	-1 120 814
34300 Palvelujen ostot	-1 053 443	-970 511	-1 120 814
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-24 490	-9 670	-16 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 490	-9 670	-16 300
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-11 320	-6 300	-2 000
34720 Avustukset yhteisöille	-220 548	-231 500	-265 000
34700 Avustukset	-231 868	-237 800	-267 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-79 518	-80 215	-101 408
34820 Muut kulut	-24 827	-11 000	-19 500
34800 Muut toimintakulut	-104 345	-91 215	-120 908
34000 Toimintakulut	-2 014 977	-1 968 505	-2 124 072
34999 Toimintakate	-1 730 052	-1 837 573	-1 983 326
36999 Vuosikate	-1 730 052	-1 837 573	-1 983 326
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-39 280	-22 500	-27 085
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-39 280	-22 500	-27 085
38499 Tilikauden tulos	-1 769 332	-1 860 073	-2 010 411
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 769 332	-1 860 073	-2 010 411

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Laajat ja itsenäiset tehtäväkuvat, mikä haaste sijaistamisen järjestämisessä
Henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus joillakin aloilla

Kunnan lisääntyvät veloitteet esim. työllisyyden hoitamisessa, tiedonhallinnassa ja raportoinnissa.

KUNNANHALLITUS, kuntayhteistyö
Tilivelvollinen kunnanjohtaja Minna Nikander

1308 Ympäristöterveydenhuolto
1110 Keski-Pohjanmaan liitto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Alue- ja kuntayhteistyössä tuotetaan palveluja, joilla saavutetaan laatu- ja kustannustehokkuutta. Kaustinen on alueensa keskus, tavoitetta vahvistavat konkreettiset toimet toteutetaan yhteistyössä suunnitelmakaudella.

Tavoitteet	Arvio/Mittari
Ostopalvelut tuotetaan sopimuksen mukaisesti laatuvaatimuksen täyttyen.	Palvelujen toteutuminen sopimuksen mukaisesti. Toteutuneet kustannukset.
Vaikuttava edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti	Kunnalle tärkeiden tavoitteiden edistyminen.
Avoin ja ajantasainen tiedonkulku	Kunnan päätöksenteossa tarvittavat tiedot saatavilla.
Kustannustason säilyminen ennakoitavana ja vakaana	Toteutuneet kustannukset

	€/asukas TP 2022	TA 2023	TA 2024	€/asukas TA 2024
Ympäristöterveydenhuolto	34,26	153 783	173 319	41,31
Keski-Pohjanmaan liitto	21,73	92 000	100 000	23,83

ELINKEINOTOIMEN EDISTÄMINEN

Tilivelvöllinen

1304 Kaustisen seutukunta, kunnanjohtaja Minna Nikander

Kaustisen kuntaosuus euroa

€/asukas TP 2022	TA 2023	TA 2024	€/asukas TA 2024
66,10	200 000	382 934	91,26

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Seutukunnan maksuosuuden jatkuva kasvu, joka estää kunnan omat kehittämistoimenpiteet resurssien vähäisyyden vuoksi.

1410 Maaseutupalvelut, maaseutuasiamies Sami Salonen

Maaseutupalvelusuunnitelman kuvaus

Kannuksen kaupunki, Perhon kunta ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltijat hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksen mukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tilat vähenevät vuosittain muutamalla tilalla per kunta. Kaustisella 2021 hakeneita tiloja oli 4 vähemmän kuin vuonna 2020. Positiivisena kehityksenä voidaan nähdä viljelijöiden aktiivinen osallistuminen maatalouden investointitukien hakemiseen. Kaustinen on ollut alueemme aktiivisimpia investointitukien hakijoina määrällisesti sekä myönnettyjen avustusten ja korkotukilainojen suhteen.

Maaseutulautakunta

Tavoitteet	Arvio/Mittari
Lakisääteisten tehtävien hoitaminen	100 % on tehty aikataulussa.
Neuvonta	Maataloustukiin liittyvä tuki-info järjestetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
Maataloustukien käsittely	Tehtävät hoidetaan aikataulujen rajoissa.
Tiedotus	Useita kertoja vuodessa
Osallistuminen kehittämispalaveriin	Osallistutaan aktiivisesti kehittämispalaveriin.
Kehittämishankkeet	Hankkeisiin osallistuu tiloja Kaustiselta.
Maksatukset	Maksatukset saatettu järjestelmään kuukauden kuluessa esteen poistumisesta ja tallennukset tehty 20.6 mennessä.
Takaisinperinnät	Perintäpäätökset tehty kuuden kuukauden kuluessa perusteen muodostumisesta.

Talousarvioesitys maaseutulautakunta, Kaustisen kuntaosuus euroa

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	45 725	52 642	47 030	47 030	47 030

Tilamäärät yhteensä KaseKa:n alueella 2015 – 2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kaustinen	144	142	140	137	137	129	125
Kasekan alue	832	820	806	786	774	752	724

Työpaikkakehitys, kaikki työpaikat

	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2019	1 601	5 191	28 177
2020	1 558	5 137	27 775

Työttömyysaste %	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2019	6,5	6,9	7,3
2020	8,5	9,0	9,9
2021	7,1	6,7	7,6
2022	6,3	6,2	7,0
2023 syyskuu	6,5	6,8	6,9

3.2 Sivistystoimen tulosalue

SIVISTYS (Ulk/Sis)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myyntituotot	756 738	1 063 558	788 835
Maksutuotot	217 008	193 300	128 800
Tuet ja avustukset	288 493	238 196	184 170
Vuokratuotot	44 047	45 355	10 700
Muut tuotot	34 354	17 900	13 400
Toimintatuotot / Tulot	1 340 640	1 558 309	1 125 905
Henkilöstökulut	-6 437 814	-7 035 298	-7 264 841
Palvelujen ostot	-1 876 627	-2 310 087	-2 063 796
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-259 225	-307 201	-271 092
Avustukset	-393 663	-448 441	-428 240
Muut toimintakulut	-1 947 293	-1 957 892	-1 952 932
Toimintakulut / menot	-10 914 622	-12 058 919	-11 980 901
Toimintakate/jäämä /	-9 573 982	-10 500 610	-10 854 996
Suunnitelman mukaiset. poistot	-12 875	-24 140	-4 885
Tilikauden yli/alijäämä	-9 586 857	-10 524 750	-10 859 881

SIVISTYSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

3200 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita **lähipalveluja** edullisesti turvallisessa toimintaympäristössä, tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää **kulttuuriperintöä** kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista, kehittämien monipuolisesti **vapaa-aikapalveluja** kaikenikäisille, erityisryhmät huomioiden ja antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten **osallistumiselle** palvelujen edelleen kehittämiseksi.

Sivistystoimen hallinnon henkilöstö lukuina

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Sivistysjohtaja (-rehtori)	1	1(sj)	1(sj)	1(sj)	1(sj)
Toimistosihteerit	1	1	1	1	1

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Vaikuttavat ja monipuoliset sivistyspalvelut.	Sivistyspalvelujen yleinen laatu- ja palvelukysely toteutetaan kunnalaisille vuosittain.	Kyselyn tulokset hyvällä tasolla.
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa, hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä.	Tulosalueiden esimiesten ilmoitukset tehty.
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä lisätään.	Toimitaan vuosittain tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	Sivistysjohtajan selvitys seuraavista asioista: viestintäsuunnitelman laajuus ja sisältö, viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute, kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika.
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat	Tehdään kuntastrategian edellyttämät kehittämissuunnitelmat ja aloitetaan niiden mukainen toiminta.	Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Esimiestuki on järjestelmällistä.	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, lähiesimiesyhteistyötä tiivistetään.	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu kuukausittain, lähiesimiesyhteistyötä tehdään viikoittain.
Alueellinen yhteistyö on monipuolista tarkoituksenmukaista.	Perhonjokilaakson ja sivistysjohdon yhteistyöhön sitoutuminen. Sivistyksen yhteishankkeet alueella. OpetET Vetelin kanssa.	Tilastot alueellisista yhteistyökokouksista yhteishankkeista ja opetETistä.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Tehtäviin saadaan perehdytystä ja tarvittavaa ohjausta ja koulutusta. Tehtäville sovitaan varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Ryhmäkehityskeskustelut / keskustelut esihenkilön kanssa toteutetaan vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 12 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	Lähiesimiesten selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset pysyvät annetussa raamissa.	Talouden seuranta arjen työkaluna, budjettia toteutetaan taloudellisesti.	Talousjohtaminen vahvistuu osastoilla, talous toteutuu suunnitellusti.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Resurssien riittävyys
Henkilöstön jaksaminen
Pätevän työvoiman rekrytointi

PERUSKOULUT

**tilivelvolliset Keskuskoulun 1.-6. ja Järvelän koulun rehtori Pasi Kanninen
Puumalan koulun ja Keskuskoulun 7.-9. rehtori Kaisu Koivisto**

3203 Keskuskoulu 1.-6.

3205 Puumalan koulu

3206 Järvelän koulu

3208 Keskuskoulu 7.-9.

3112 JOPO-ryhmä

3209 Erityisopetus

3211 Erityisluokka/perusopetus

3212 Kotikuntakorvaukset

3213 APIP-toiminta

Palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetus antaa turvallisessa ympäristössä oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittämiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet ja elinikäisen oppimisen halun.

Kouluissa painotetaan aktiivisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämistä sekä tulevaisuustaitojen oppimista kunnan strategian mukaisesti.

Esi- ja perusopetusta järjestetään voimassa olevan sopimuksen mukaisesti Kruunupyyn kunnan suomenkielisille oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään omana toimintana. Iltapäivätoiminnan järjestää 4H-yhdistys yhteistyössä kunnan kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Tästä kunta maksaa korvausta 4H:lle.

Palkkoihin on tehty talousarvio-ohjeen mukainen % korotus.

Budjetissa on varaus 4. luokanopettajalle Puumalan koululle, jossa 3.-4. luokkien yhdysluokan koko on kahden suuren perättäisen ikäluokan takia 30 oppilasta.

Keskuskoululla (1.-6.) on yksi nykyinen pienryhmä oppilaiden lisääntyneiden tuen tarpeiden takia.

Luokanopettajien kokonaismäärä on siis talousarviossa 19 opettajaa ja erityisopettajien määrä 5. Lisäksi kunnassa on käynnistynyt valmistavan opetuksen ryhmän toiminta keväällä 2023 keskuskoulujen yhteydessä. Valmistavassa opetuksessa on opettajan lisäksi yksi koulunkäyntiohjaaja. Oppilaita ryhmässä on 14 ja heitä integroidaan perusopetuksen 1.-9. luokille. Puumalan koululla on syksyllä 2023 yhdistetty pienet esiopetuksen ja 1. vuosiluokan ryhmät.

Keskuskoululla (7.-9.) 7.-vuosiluokka on jaettu neljään luokkaan, 8. ja 9. luokat jatkavat 3 sarjaisina. 9.luokalle suunnatun 3 lukuvuotta kestäneen jopotoiminnan määräaika päättyy keväeseen 2024. Jopotoiminnan vakiintumiselle on tarve tämän lukuvuoden päättymisen jälkeen. Syksyllä 2024 suuri ikäluokka (nyt 68 oppilasta) aloittaa yläkoulun, mikä aiheuttaa haasteita ryhmäkoon ja tila-ahtauden suhteen ja aiheuttaa tarvetta päätoimiselle resurssiopettajalle.

Kuljetuskustannukset ovat nousseet energiahintojen nousun takia, uusi koulukuljetusten kilpailutuskausi on alkanut syksyllä 2023.

Erityisen tuen oppilaiden tuen tarpeet ovat kasvattaneet edelleen tarvittavien koulunkäyntiohjaajien määrää ja tähän määrään (32) on edelleen varauduttava henkilöstöressurssissa.

Leasingkustannukset nousevat vielä seuraavankin vuoden ajan, kun teknologiavarustuksen hankkiminen toteutetaan suunnitellusti leasingin avulla.

Jatkossa rekrytoinnit on syytä toteuttaa määräaikaistenkin opettajien kohdalla kesäaikaisen palkanmaksua toteuttaen, mikäli vakituinen viranhaltija ei tätä palkkaosuutta nauti. Silloin kunnan houkuttelevuus työnantajana kasvaa. Tähän liittyvä kustannuslisäys toteutuu vuoden 2024 kesällä ja on noin 40 000 - 80 000 euroa vuodessa.

Henkilöstö lukuina

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Peruskoulujen rehtorit	1	1	2	2	2
Apulaisrehtorit	3	3	3	3	3
Luokanopettaja	12	k12 - s13	13	14	14
Tuntiopettaja päätoim	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja määräaik päät	2	k2 - s3	k3-s1	1	1
Tuntiopettaja sivutoim	1ort	1ort	1ort	1ort	1ort
Lehtorit	10	10	10	10	10
Yhteiset lehtorit pk + lu	4	4	4	4	4
Tuntiopettaja päätoim	1+0,5 (luOP)	1+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)
Tuntiopettaja sivutoim	2(lu)	2 (1lu)	1(lu)	1(lu)	1(lu)
Jopo-opettaja	1	1	1	1	1
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	36,5 3	k36,5 - s38,5 3	k40,5 - s38,5 2	39,5 2	38,5 2
Erityisopettajat	4	4	5	5	5
Koulunkäyntiöhaaja vakit	12	k12 -s16	16	16	16
Koulunkäyntiöhaaja määräaik	9	k14 -s12	12	12	12
Jopo-ohjaaja	1	1	1	1	1
Kuraattori	0,5	0,6 (erit.av.)	-	-	-
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Yhteensä	63,6 + 3	kevät 68,7 syksy 72,7 + 3 sivutoim.	k 75,1 + 2 s 73,1 + 2	73,1 + 2	73,1 + 2

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet.	Oppilas saa perusopetuksen päätteeksi perusopetuksen päättötodistuksen.	100 %
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.	vähintään 80 %
	9. luokkalaiset jatkavat oppivelvollisuuttaan toisen asteen oppilaitoksissa.	100 %

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen.	Koulujen välituntiliikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkäritoiminta on suunnitelmallista.	Oppilaskyselyarviointi.
	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.	Kerhotoimintaan osallistuu vähintään 20 % oppilaista, kerhoja on joka koulussa 1 - 5.
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.	100 %
	Oppilashuollollinen yhteistyö hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on toimivaa.	Toimintayksikköjen arvio.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstö kehittää työtään.	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistumalla koulutukseen (muuhunkin kuin vesokoulutukseen).	Koulutuslaskelma
Ammatillinen kehittäminen	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn/ryhmäkehityskeskusteluun/keskusteluun esihenkilön kanssa.	Toteutusaste 100 %

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät ja suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstön sitouttaminen.

Henkilöstön jaksaminen oppilaiden tuen tarpeiden ja käyttäytymisen haasteiden takia.

Perusopetuksen tunnuslukuja	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024
Perusopetus netto €/asukas	876	1007	1090	1170	1221
Käyttökustannukset €/oppilas	6962	7795	8466	8998	9349
Käyttökustannukset €/opetustunti	115	126	133	142	115

Perusopetuksen oppituntien / tukiovetuksen määrä

	Oppitunteja	Joista tukiovetuksen määrä
2019	31 992	508
2020	32 312	488
2021	33 526	468
2022	34 658	482
TA 2023	34 773	533
TA 2024	44 400	515

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 196 asukasta vv. 2023 - 2024, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden keskiarvoa 548 oppilasta opetustunteina yhteensä 44 400 tuntia.

Hankkeet

3110 Perusopetuksen korona-avustus 3

3115 Kaustisella harrastetaan

3117 Kaustisen kerhot

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.

Kerhotoiminta ja Suomen malli harrastamiseen -hanketuki edistävät ja laajentavat oppilaiden mahdollisuuksia harrastustoimintaan.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.	Kehittämishankkeita haetaan aktiivisesti ja niihin löydetään motivoituneita kehittäjäkoordinaattoreita.	Kehittämishankkeitten määrä, vähintään 3.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön voimavarat eivät riitä erityisavustusten vaatimaan lisätyöhön oman työmäärän ohella.

PERUSOPETUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	387 411	363 669	400 802
33200 Maksutuotot	2 779		2 800
33300 Tuet ja avustukset	103 393	26 330	114 658
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	20 652	19 184	
33420 Muut tuotot	3 950		
33400 Muut toimintatuotot	24 602	19 184	
33000 Toimintatuotot	518 184	409 183	518 260
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-2 356 700	-2 525 723	-2 869 693
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-450 344	-429 301	-580 988
34150 Muut henkilösivukulut	-95 562	-102 686	-112 544
34100 Henkilösivukulut	-545 906	-531 987	-693 532
34010 Henkilöstökulut	-2 902 606	-3 057 710	-3 563 225
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-202 126	-128 089	-134 216
34320 Muiden palvelujen ostot	-926 861	-1 094 977	-1 005 171
34300 Palvelujen ostot	-1 128 987	-1 223 066	-1 139 387
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-139 880	-170 201	-141 472
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-139 880	-170 201	-141 472
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-820 002	-794 441	-787 467
34820 Muut kulut	-6 238	-4 300	-9 675
34800 Muut toimintakulut	-826 240	-798 741	-797 142
34000 Toimintakulut	-4 997 713	-5 249 718	-5 641 226
34999 Toimintakate	-4 479 529	-4 840 535	-5 122 966
36999 Vuosikate	-4 479 529	-4 840 535	-5 122 966
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5 446	-19 800	-320
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-5 446	-19 800	-320
38499 Tilikauden tulos	-4 484 976	-4 860 335	-5 123 286
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-4 484 976	-4 860 335	-5 123 286

MUSIIKKILUKIO

tilivelvollinen rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3307 Erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

3308 Musiikkilukioista laatua laajemmalle

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen musiikkilukio on oman ja kunnan strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen koulu, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen sekä sen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukio tarjoaa laadukasta opetusta sekä ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt. Musiikkilukiossa opintosuunnitelma laaditaan opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia tukien. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta Kaustisen musiikkilukio toteuttaa aktiivisena verkostoitujana kuntastrategian ”kansainvälistä syketä!” -tavoitetta.

Henkilöstö

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Rehtori	1	1	1	1	1
Lehtori	8,5	8,5	8	8	8
Lehtori po ja lu	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3	3	3
Tuntiopettaja päätoiminen	8	8	8	8	8
Tuntiopettaja päätoimi, pk ja lu	0	0	1	1	1
Tuntiopettaja muut aineet sivutoimi	2	2	3	3	3
Tuntiopettaja musiikki sivutoimi	13	13	17	15–18	15–18
Ostopalveluna			1		
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia ostopalveluna	20,5 2+13	20,5 2+13	21 3+17 1	21 3+15–18	21 3 + 15–18
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kuraattori	0,5 (erit. av)				
Erityisopettaja	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	21,6 + 15	21,1 + 15	21,6 + 20 + 1 osto	21,6 + 18– 20	21,6 + 18–20

Asiakas (opiskelija) ja prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Opiskelijan hyvinvointi	Yksilöllisesti laaditut opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja tukeminen jaylläpityksen ja tukemisen tutorikeskusteluissa, opiskeluhuoltoryhmässä sekä	Opiskelijalähtöiset palvelut. Opiskelumotivaation ja hyvinvointipalvelujen toimivuus. Erityisopetus pedagogisena

	moniammatillisessa työryhmässä. Oppimaan oppimisen taidot. Oman oppimisen arviointi.	oppimisen tukena. Kyselytutkimus opiskelijoille 2 krt. lukuvuodessa.
Opiskelijan osaaminen	Opiskelijan osaaminen digitaalisesta maailmasta. Opiskelijan digitaalisten välineiden hallinta.	Digitaalisten opetussisältöjen ja välineiden käyttöosaamisen varmistaminen. Yleissivistyksen vahvistaminen.
Opiskelijan osallistaminen	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta ja konsertit. Yrittäjyyskasvatus. Joustava vastaaminen työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.	Yhteisöllisyys ja turvallisuus. Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen. Opiskelijoiden opintojen ja jatko-opintokelpoisuuden seuranta. Musiikkilukion Tuki ry. yhteistyökumppanina.
Opiskelijamäärään panostaminen	Kevään opiskelijahaastattelut. Tehokas markkinointityö. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotustiimiin. Tiedottamista tukeva materiaali ja kotisivut.	Uuden oppimisympäristön vetovoimaisuus ja monipuolisuus. Kilpailukykyisyys. Hakijamäärä yhteishaussa. Lisä/jatkuvahaku.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Vuotuiset ryhmäkeskustelut. Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla. Opiskelijälähtöinen ja utelias opettaja. Etäopetusvalmiudet.	Yhteinen vahva tahtotila kehittämisen suunnasta. Oman osaamisen kehittyminen ja ylläpitäminen. Opettajan ammattikuvan vahvistuminen.
Henkilöstön digiosaaminen	Digitalisaation hyödyntäminen tavoitteellisesti. Digitaalisten oppimissisältöjen tunteminen. Lukiossa tvv-vastaava.	Riittävät resurssit. Henkilökunnan digiosaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen.
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahojen optimaalinen käyttö.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen. Hankerahojen haussa onnistuminen.

Opiskelijakehitys

TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
147	155	152	185	185–200

Lukio-opetuksen tunnuslukuja	2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Lukio-opetus netto €/asukas	327	376	404	425	458
Käyttökustannukset €/oppilas	9502	11 071	11 514	12 539	10 393

Käyttökustannukset €/opetustunti	89	104	113	117	122
---	-----------	------------	------------	------------	------------

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 196 asukasta, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden keskiarvoa 147 oppilasta opetustunteina yhteensä 15 705 tuntia.

LUKIO	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	6 090	14 500	22 600
33200 Maksutuotot			
33300 Tuet ja avustukset	28 914	35 500	44 165
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	6 778	8 551	
33420 Muut tuotot	3 418		
33400 Muut toimintatuotot	10 196	8 551	
33000 Toimintatuotot	45 200	58 551	66 765
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-994 591	-1 101 392	-1 137 380
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-171 171	-186 024	-205 719
34150 Muut henkilösivukulut	-40 081	-44 498	-44 359
34100 Henkilösivukulut	-211 252	-230 522	-250 078
34010 Henkilöstökulut	-1 205 843	-1 331 914	-1 387 458
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-10 000	-5 000	-8 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-138 260	-172 090	-191 615
34300 Palvelujen ostot	-148 260	-177 090	-199 615
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-55 489	-56 400	-41 950
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 489	-56 400	-41 950
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-311 791	-357 627	-359 312
34820 Muut kulut	-2 210	-1 950	-1 050
34800 Muut toimintakulut	-314 001	-359 577	-360 362
34000 Toimintakulut	-1 723 592	-1 924 981	-1 989 385
34999 Toimintakate	-1 678 392	-1 866 430	-1 922 620
36999 Vuosikate	-1 678 392	-1 866 430	-1 922 620
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot			
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
38499 Tilikauden tulos	-1 678 392	-1 866 430	-1 922 620
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 678 392	-1 866 430	-1 922 620

MUU NUORISOTYÖ JA OPPILASHUOLTO
3804 Etsivä nuorisotyö
tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Kaustinen, Veteli ja Halsua tarjoavat yhteistyössä etsivää nuorisotyötä ja palkattuna on yksi etsivä.

Etsivä nuorisotyön toimintamalli on vakinaistettu ja isäntäkuntana toimii Vetelin kunta. Aluehallintovirastosta on saatu toimintaan tukea vuosittain 25 000-30 000 €.

Psykologi- ja kuraattoripalvelut siirtyivät vuoden 2023 alusta alkaen hyvinvointialueelle.

Henkilöstö

	TP 2021	TA2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Etsivä auttaa tukea tarvitsevia nuoria ja nuoria aikuisia saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.	Kolmen kunnan yhteinen etsivä löytää tukea tarvitsevat nuoret ja nuoret aikuiset. Hän auttaa heitä tarvittavien palvelujen piiriin.	Etsivän kontaktien määrä, sidosryhmien arviointi vaikuttavuudesta

ETSIVÄ NUORISOTYÖ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-9 031	-13 500	-12 000
34320 Muiden palvelujen ostot			
34300 Palvelujen ostot	-9 031	-13 500	-12 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot			
34800 Muut toimintakulut			
34000 Toimintakulut	-9 031	-13 500	-12 000
34999 Toimintakate	-9 031	-13 500	-12 000
36999 Vuosikate	-9 031	-13 500	-12 000
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot			

37000 Poistot ja arvonalentumiset			
38499 Tilikauden tulos	-9 031	-13 500	-12 000
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-9 031	-13 500	-12 000

MUU OPETUSTOIMI
tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila
3401 Toisen asteen yhteistyö
3501 Kansalaisopisto
3502 Musiikkioppilaitokset

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen kunta kuuluu Perhonjokilaakson kansalaisopistoon. Kunnalla on oppilaspaikkoja Keski-Pohjanmaan konservatoriossa 45. Niistä ei ole ollut aiemmin kaikkia paikkoja täytettyinä, varaus budjetissa on tehty nykyisen määrän eli 36 oppilaan mukaan.

Kansalaisopiston menojen kustannuskehitys Kaustisen osalta

TP2019	TP2020	TP2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
-50.119	-50.552	-55.997	-50.000 kansalaisopiston ilmoittama tarve on euroina -66.922	-56.000, kansalaisopiston ilmoittama tarve on euroina -67.429	Kansalaisopiston ilmoittama tarve - 81.818

Kansalaisopiston vuoden 2024 kustannusten jako/arvio:

Kunta	Asukkaita	Prosenttiosuus	Oppituntiarvio
Halsua	1 052	10 %	650
Kaustinen	4 198	39 %	2 535
Perho	2 653	24 %	1 560
Veteli	2 946	27 %	1 755

Kansalaisopiston rahoitus 2024:

Toimintakulut	511 291 €
Valtionosuus	230 000 €
Kurssimaksut	66 000 €
Tuet ja avustukset valtiolta	2 600 €
Kuntien osuus	212 691 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2 900 €
Jaetaan kuntien kesken	209 791 €

Kuntien osuudet oppituntien suhteessa jaettuna, 32,28 €/tunti:

Halsua	20 979 €	650 h	
Kaustinen	81 818 €	2 535 h	
Perho	50 350 €	1 560 h	
Veteli	59 544 €	1 755 h	(1 755 h x 32,28 €/tunti + 2 900 €)

Tavoite	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	Vähintään 2 400 h/vuosi
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	Oppilaspaikkoja täytettynä vähintään 36.

MUU OPETUSTOIMI	TP 2022	TA 2023	TA 2024
34000 Toimintakulut			
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-68 774	-56 000	-82 818
34320 Muiden palvelujen ostot	-31 400	-36 000	-43 000
34300 Palvelujen ostot	-100 174	-92 000	-125 818
34000 Toimintakulut	-100 174	-92 000	-125 818
34999 Toimintakate	-100 174	-92 000	-125 818
36999 Vuosikate	-100 174	-92 000	-125 818
38499 Tilikauden tulos	-100 174	-92 000	-125 818
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-100 174	-92 000	-125 818

KIRJASTO
tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila
3601 Kirjasto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia tarjoamalla käyttöön ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita ja aikatauluja vastaavat niin fyysiset kuin sähköisetkin kirjastopalvelut. Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja.

Henkilöstö

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kirjastonjohtaja	1 (kh)	1	1	1	1
kirjastovirkailija	2	2	2	2	2

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kirjasto edistää kaustislaisten lukemista ja tarjoaa uutta kirjallisuutta.	Järjestetään lukupiiriä, vinkataan kirjallisuutta eri ikäisille sekä fyysisesti että verkossa, tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa.	- lainaus/asukas - kokoelmahankinnat/asukas
Kirjastossa järjestetään monipuolista kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille.	Järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille. Pyritään tekemään yhteistyötä eri järjestöjen kanssa. Haetaan hankerahoitusta uusille hankkeille.	- tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä (tilastot.kirjasto.fi) - eri tahojen kanssa tehtyjen yhteistöiden määrä
Osaava henkilöstö ja tyytyväiset asiakkaat.	Vahvistetaan osaamista täydennyskoulutuksilla. Palvelun tasoa arvioidaan asiakaskyselyllä.	-asiakaskysely -koulutuspäivien määrä
Fyysisten kirjastokäyntien määrää kasvatetaan.	Järjestetään tapahtumia, toimintaa ja tehdään aktiivisemmin yhteistyötä eri tahojen kanssa. Lisätään entisestään koulun ja päiväkotien kanssa tehtyä yhteistyötä. Mainostetaan kirjaston toimintaa ja omatoimipalvelua laajemmin, erityisesti verkossa.	-kävijämittarit -fyysiset käynnit/as (tilastot.kirjasto.fi) -kirjastokäyntien määrä kasvaa 4,26 ->6

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijä

Kirjaston palveluaukioloaikojen ylläpitäminen sekä henkilökunnan jaksaminen vajaan henkilöstöresurssin aikoina, talousresurssien riittävyys, mahdolliset omatoimikirjaston väärinkäytöt.

KIRJASTO	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot		300	
33300 Tuet ja avustukset	530	3 100	
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	4 209	2 800	2 500
33400 Muut toimintatuotot	4 209	2 800	2 500
33000 Toimintatuotot	4 739	6 200	2 500
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-87 040	-100 150	-105 211
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-22 735	-16 914	-26 040
34150 Muut henkilösivukulut	-3 613	-4 048	-4 103
34100 Henkilösivukulut	-26 348	-20 962	-30 143
34010 Henkilöstökulut	-113 388	-121 112	-135 354
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-21 831	-40 167	-21 336
34300 Palvelujen ostot	-21 831	-40 167	-21 336
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-38 379	-42 300	-57 000
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 379	-42 300	-57 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-69 979	-81 299	-74 470
34820 Muut kulut	-82,61	-500	-400
34800 Muut toimintakulut	-70 061	-81 799	-74 870
34000 Toimintakulut	-243 660	-285 378	-288 560
34999 Toimintakate	-238 921	-279 178	-286 060
36999 Vuosikate	-238 921	-279 178	-286 060
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-7 224	-4 340	-4 340
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-7 224	-4 340	-4 340
38499 Tilikauden tulos	-246 145	-283 518	-290 400
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-246 145	-283 518	-290 400

LIIKUNTATOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut

3703 Urheilutalo

3705 Tuu yhesä 2 -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi liikuntapalveluja, joita tehdyn sopimuksen mukaisesti monipuolisesti tuottaa kaikille kuntalaisille urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä urheiluseuran kanssa urheilutalon toimintaa ja tuottaa itse kuntalaisille täydentäviä liikuntapalveluja sekä tukee myös muiden järjestäjien tuottamaa liikuntatoimintaa avustuksin.

Tavoitteena on kaikkia kuntalaisia aktivoiva toiminta.

Henkilöstö

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vapaa-aikasihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten ja esittelyn perusteella.
Tieto liikuntapalveluista kuntalaisille sekä kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset.	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä tiedotuksen tehostamiseksi ja kehitetään tiedotusta yhteistyössä urheiluseuran kanssa.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista liikuntakerhoista, -tapahtumista, -leireistä, uimakouluista sekä kuntolaatikkosuorituksista ja niiden osallistujista.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käytön koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikkumista.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Tehdään vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.	Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.

Henkilöstö

Tavoite ja toteutus	Arvio/Mittari
Henkilöstön ajantasainen tehtävämäärittely selkeyttää toimintoja	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa.

Talous

Tavoite	Arvio/Mittari
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos -suhteessa.	Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

NUORISOTOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3801 Nuorisopalvelut

3803 Nuorisovaltuusto

3807 Kansainvälisyyskasvatus

3808 Koulunuorisotyö/ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö

3809 Nuorisopolitiikan ja -palveluiden suunnitelma

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalvelut tuottavat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja suovat heille myös mahdollisuuksia harrastamiseen. Nuorisopalvelut tekevät monipuolista yhteistyötä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Avustusten myöntämisen muodossa tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä.

Kunnassa panostetaan nuorten tukemiseen koulunuorisotyön vahvistamisen ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kautta. Koulunuorisotyöhön haetaan jatkorahoitusta.

Henkilöstö

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TS2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Koulunuorisotyöntekijä, hankerahoitus		0,5	0,5	0,5	0,5
Tavoitteet	Toimenpide		Arviointi/Mittari		
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on vaikuttavaa.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.		Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista kerhoista, tapahtumista, leireistä ja niiden osallistujista.		
Nuorisovaltuuston toiminta tuo uusia toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseen ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asioissa.	Nuorisovaltuuston järjestämät uudet tapahtumat. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan kanssa. Nuorisovaltuuston yhteistyö maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa. Seutukunnallinen yhteistyö.		Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamääristä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.		
Koulunuorisotyö ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö auttavat tukea tarvitsevien nuorten arkea.	Koulunuorisotyöntekijä työpanos.		Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat ja arjen toiminta jäsentyy.		

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

Liikunta- ja nuorisotoimen talousarvioon sisältyvät seuraavat avustus- ja yhteistoimintamäärärahat, jotka talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään nimettyinä.

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
KP-V sopimuksellinen yhteistoimintaosuus	3701	40.000
Kaustisen 4H-yhdistys	3801	10.000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	5.000
Muut liikuntatoimen avustukset, mm. moukarikarnevaalit	3701	800
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3801	5.000

Lisäksi kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokratukustuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoiminnan toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrista on lisätty iltapäivätoiminnan sisäisiksi vuokramenoiksi.

KULTTUURITOIMINTA

tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

3901 Kulttuuripalvelut

3903 Kansantaiteenkeskus

3905 Kansansoitinmuseo

3906 LYKKY-lastenkulttuurikeskus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia. Kulttuuripalvelujen avulla luodaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksia ja elämyksiä kuntalaisille. Tavoitteena on, että Kaustinen on Suomen johtava kansankulttuurikunta, jossa eri kulttuurien lajien ja taiteen muotojen välinen rajankäynti on rohkeaa ja uutta luovaa.

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto	Kunnan pienkulttuuriavustukset jaetaan vähintään samalla resurssilla kuin aiemmin. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat vähintään 10 saajalle.
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena.
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus	Elävä kulttuuriperintö -strategia	Strategian mukainen toiminta.

3902 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta

3904 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta, SES:n tukema elokuvatarjonta
tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elokuvatoiminta tuottaa kuntalaisille laadukkaita elokuvapalveluja.

Henkilöstö

	TP 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0	0

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Elokuvatoiminta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Toiminta huomioi monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä ja vastaa kuntalaisten toiveisiin houkuttaen osallistujia. Elokuvatoimintaan haetaan SES:n tukea.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneesta toiminnasta, katsojien lukumääristä ja toiminnan kustannuksista. Tavoitteena 30 elokuvaa vuodessa ja katsojia keskimäärin 40/elokuva, elokuvaviikkoelokuvien osalta 20.
Elokuvatoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	Yhtiöitetään tai siirretään muulle tuottajalle vuoden 2024 aikana	Elokuvapalvelut toteuttaa yhtiö tai muut palveluntuottaja viimeistään 2025 alkaen.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys

Kulttuuritoimen talousarvioon sisältyvät seuraavassa vuoden 2024 mukaiset avustus- ja yhteistoimintamääräraharaukukset (3 ensimmäistä), lisäksi neljäntenä on Kansanmusiikki-instituutin anomus kolmivuotiseen kehittämiseen liittyvä Kaustislaisen viulunsoiton avustus. Talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuusto käsittelee nämä nimettyinä (yhdistysten esitykset kunnanhallitukselle ovat osin erilaisia kuin talousarvioon varauksena merkityt):

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2024	3901	25.000
Kansanmusiikki-instituutti/Tallari	3901	25.000
Kamarimusiikkiyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	16.000
Kansanmusiikki-instituutti/ Kaustislainen viulunsoitto	3901	32.000
Kulttuuritoimen omat sivistyslautakunnan jakamat:		
Kulttuuritoimen pienavustukset, stltk	3901	5.000
Kulttuuripalkinto, stltk	3901	500

Kansanmusiikki-instituutti ry on hakenut Kaustisen kunnalta avustusta kolmivuotiseen hankkeeseen, joka keskittyy kaustislaisen viulunsoiton ja siihen liittyvien ilmiöiden kehittämis- ja suojelutoimenpiteisiin vuosina 2022–2024. Se on anonut kunnalta tähän toimintaan vuosittain 32 000 euroa.

Kunnanhallitus on myöntänyt avustusta vuodelle 2022 tasetililtä 2328 ja päättänyt, että vuosien 2023-2024 osalta avustushakemus käsitellään ko. vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä. Kyseinen avustus on vuoden 2024 osalta merkitty talousarvioesityksessä Kulttuuripalvelujen kustannuspaikalle 3901.

Kaustisen sivistyslautakunta on päätöksessään § 51 (23.8.2022) sitoutunut Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan ylläpitäjäorganisaatioksi sekä toiminnan rahoittamiseen kunnan asukasluvuun ja lasten ja nuorten määrään perustuvaan rahoitusosuuteen, mikäli myös muut Keski-Pohjanmaan

kunnat sitoutuvat sopimuksella niille annetun rahoitusosuuden mukaisesti toimintaan mukaan. Kaustisen kunnan rahoitusosuudeksi on laskettu 4946 € vuodelle 2024. Toimintaan anotaan Opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionosuutta. Mikäli tätä valtionosuutta ei saada, toiminta sopeutetaan kuntien omavastuuosuuden mukaiseksi. Laskelman mukaisesti talousarvioon on lisätty kustannuspaikka 3906 Lykky.

Lisäksi kirjanpito kohdistaa kulttuuritoiminnan sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten käytön takia (Marttala, Kanteleverstas).

Kirjanpidollisesti Kansantaiteenkeskukselle mahdollisesti myönnettävä avustus on kulttuuritoiminnassa omalla kustannuspaikalla 3903, asian valtuusto päättää talousarviokäsittelyn yhteydessä, mutta kyseiselle kustannuspaikalle on tästä varauksena kirjattu vuoden 2024 mukaisesti Avustukset yhteisöille -kohtaan 40.000 € ja Rakennusvuokrat -kohtaan 40.000 €.

VAPAA-AIKA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	67 949	102 634	87 385
33200 Maksutuotot	11 865	12 800	8 000
33300 Tuet ja avustukset	41 700	39 516	19 350
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	15 396	16 228	10 700
33420 Muut tuotot	19 185	15 100	10 900
33400 Muut toimintatuotot	34 581	31 328	21 600
33000 Toimintatuotot	156 096	186 278	136 335
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-78 169	-92 701	-84 411
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-18 457	-15 655	-56 005
34150 Muut henkilösivukulut	-2 949	-3 678	-3 228
34100 Henkilösivukulut	-21 406	-19 333	-59 233
34010 Henkilöstökulut	-99 575	-112 034	-143 644
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-430	-4 000	-2 500
34320 Muiden palvelujen ostot	-119 376	-189 173	-108 230
34300 Palvelujen ostot	-119 806	-193 173	-110 730
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-5 748	-13 720	-4 930
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 748	-13 720	-4 930
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-168 850	-164 300	-162 000
34700 Avustukset	-168 850	-164 300	-162 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-290 418	-287 028	-338 350
34820 Muut kulut	-3 080	-4 600	-4 096
34800 Muut toimintakulut	-293 499	-291 628	-342 446
34000 Toimintakulut	-687 477	-774 855	-763 750
34999 Toimintakate	-531 381	-588 577	-627 415
36999 Vuosikate	-531 381	-588 577	-627 415
38499 Tilikauden tulos	-531 381	-588 577	-627 415
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-531 381	-588 577	-627 415

VARHAISKASVATUS

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3215 Esiopetus Omenapuu

3216 Esiopetus Kino

3217 Esiopetus Puumala

3218 Esiopetus Päiväkoti

3219 Esiopetus 5-vuotiaat

3900 Varhaiskasvatuksen hallinto

3915 Varhaiskasvatuksen avustajat

3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

3935 Lasten kotihoidontuki

3940 Perhepäivähoito

3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus

3946 Omenapuun täydentävä varhaiskasvatus

3947 Puumalan päiväkodin täydentävä varhaiskasvatus

3950 Pajalan päiväkoti

3934 Tuen uudistamisen ja inklusion hanke 31.12.2023

3936 Varhaiskasvatuksen koordinointi hanke 31.12.2023

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää ja se on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä, se mm. tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ehkäisee syrjäytymistä ja tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämäänsä tai opiskeluun. Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lakisääteisten varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen on kunnan yksi ydintehtävä. Varhaiskasvatuspalvelun laatua säädellään laeilla ja asetuksilla sekä ohjaavilla normeilla, mm. varhaiskasvatussuunnitelman perusteilla. Niillä pyritään turvaamaan valtakunnallista yhdenvertaisuutta sekä ohjataan kehittämään palveluiden laatua.

Kaustisella varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkoti- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia on 8 ja päiväkotiyksiköitä 4; Pajalan päiväkoti ja Omenapuun, Kinon sekä Puumalan esiopetusyksiköt. Vuorohoito järjestetään Pajalan päiväkodissa. Kaustisen kunnan varhaiskasvatus on mukana Opetus – ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa, joka päättyy 31.5.2024 kaikilta muilta osin, paitsi arvioinnin ja seurannan osalta. Kaustisen kunnan varhaiskasvatuksen arvoperustana ovat lapsilähtöisyys, turvallisuus ja oikeudenmukaisuus. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, alati muuttuva toimintaympäristö ja perheiden tarpeet huomioon ottaen.

Opetus – ja kulttuuriministeriön myöntämät avustukset kolmiportaisen tuen uudistamiseen, inklusion kehittämiseen sekä laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen päättyvät 31.12.2023. Arvioinnin ja laadun kehittäminen kuitenkin jatkuu ja varhaiskasvatuksen koordinaattori luotsaa mm. Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönottoa valtion erityisavustuksen turvin 30.6.2024 saakka.

Varhaiskasvatuksessa korostuu pedagoginen johtajuus, vahvuuksien johtaminen ja oppivien yhteisöjen kehittäminen. Pedagoginen johtajuus vaikuttaa keskeisesti varhaiskasvatuksen laatuun ja se vaatii toimivia rakenteita, työvälineitä ja pedagogisen johtajuuden tietoista ja sitoutunutta vastuunjakoa, koko työyhteisön tasolla. Johtamista jaetaan tietoisesti ja varhaiskasvatuksen laadusta kannetaan vastuuta yhdessä, jokaisen lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi.

Kaustisen varhaiskasvatuksen johtamisrakennetta vahvistetaan päiväkodin apulaisjohtajan tehtävällä, joka työskentelee päiväkodin johtajan alaisuudessa ja rinnalla, puolet työajastaan

lapsiryhmässä. Tällä tavoin tasapainotetaan varhaiskasvatuksen operatiivista johtamista sekä vahvistetaan varhaiskasvatuksen laadun suunnittelua, arviointia ja kehittämistä.

Varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Henkilöstö lukuina

Kun sarakkeessa on kaksi lukua viivalla erotettuna, tarkoittaa ensimmäinen luku ko. vuoden kevään tilannetta ja toinen luku syksyn tilannetta.

	TA2021	TA2022	TS2023	TS 2024	TS 2025
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen sihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Erityisopettaja	1	1 – 1 + hanke 1	1 + hanke 1	1	1
Avustajat	7 – 6	6 + 5 hanke 3	5 + hanke 3	4	4
Kuraattori	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Varhaiskasvatuks.hankekoordinaattori		0 – 1	1	1 – 0	0
Varhaiskasvatuksen hankesosionomi		0 – 1	1	0	0
PÄIVÄKOTIHOITO					
Pajalan päiväkoti					
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1	1
Päiväkodin apulaisjohtaja	0	0	0	0,5	0,5
Varhaiskasvatuksen opettajat	6,5 – 7	7	7	6,5	6,5
Varhaiskasvatuksen sosionomit	0	0	0	0	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat + sissi	15-16+hanke 1	16+hanke 1	16	17	16
ESIOPETUS/TÄYDENTÄVÄ					
Opettajat	0,4 – 0,5	0,5 – 1,4	1,4 – 1	1	1
Lastenhoitajat	1	1 – 3	3 – 2,5	2,5	2,5
PERHEPÄIVÄKOTIHOITO					
Kotona työskentelevät					
Perhepäivähoitajat	10	10 – 9	9 – 8	8	7
Ryhmäperhepäivähoitokoti/Haitekki					
Opettajat	1 – 0	0	0	0	0
Lastenhoitajat	2 – 0	0	0	0	0
ESIOPETUS					
Opettajat	1,7 – 1,8	1,8 – 1,4	1,4 – 1	1	1
Lastenhoitajat	2	2 – 3	3 – 2,5	2,5	2,5
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	50,3 – 49,0	49,0 – 56,5	55,5 – 52,7	47,7 – 46,7	45,7

*Toimintakausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatuvastuuta.	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)
Erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki lapselle on riittävää.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4 kk).	Toteutuu 90 %.
Varhaiskasvatussuunnitelma	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma huomioidaan varhaiskasvatuksen ryhmävasussa.	Toteutuu 100 %.

Henkilöstö

Tiimisopimus	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	Toteutuu 100 %.
Kehityskeskustelut	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen / ryhmäkehityskeskusteluun.	Toteutuu 100 %.

Talous

Lasten määrä, täyttöaste	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa.	Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä.
Hoitopäivien määrä, käyttöaste	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa.	Käyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 75 % perhepäivähoidossa vähintään 75 % Käyttöaste = lasten läsnäolopäivät.

Tulosalueen merkittävimmät kehittämiskohteet

1. Resilienssin vahvistaminen
 - Keskusteleva ja hyväksyvä toimintakulttuuri
 - Kokeileva ja oppiva työyhteisö
 - Riittävän hyvä – ajatusmalli.
2. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen; toimintaympäristön kompleksisuus ja toimintamuotojen ominaispiirteet huomioiden
 - Perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon yhtenäiskulttuurin ja yhteistyön kehittäminen, pedagogisen keskustelun ylläpitäminen.
 - Hoitopaikkojen riittävyys; toimintamuodon valinnanmahdollisuuden edistäminen.
3. Tilapäisen, kelpoisen työvoiman tarve ja saatavuus
 - Sissi-toiminnan aloittaminen; varhaiskasvatuksen omien sijaisjärjestelyjen kehittäminen.
 - Henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia tukevat kampanjat, tykypäivän kehittämisen ohella.

VARHAISKASVATUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	91 514	188 822	83 400
33200 Maksutuotot	197 125	180 500	118 000
33300 Tuet ja avustukset	120 002	126 380	5 997
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	1221	1 392	
33420 Muut tuotot	532		
33400 Muut toimintatuotot	1752	1 392	
33000 Toimintatuotot	410 393	497 094	207 397
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-1 314 953	-1 444 120	-1 299 282
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-291 356	-243 911	-264 030
34150 Muut henkilösivukulut	-54 989	-58 345	-50 128
34100 Henkilösivukulut	-346 345	-302 256	-314 158
34010 Henkilöstökulut	-1 661 298	-1 746 376	-1 613 440
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille			
34320 Muiden palvelujen ostot	-280 904	-478 580	-354 814
34300 Palvelujen ostot	-280 904	-478 580	-354 814
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-13 368	-21 600	-10 540
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 368	-21 600	-10 540
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-224 813	-284 141	-266 240
34700 Avustukset	-224 813	-284 141	-266 240
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-355 014	-358 243	-271 631
34820 Muut kulut	-4822,37	-1 000	-4 775
34800 Muut toimintakulut	-359 836	-359 243	-276 406
34000 Toimintakulut	-2 540 219	-2 889 940	-2 521 440
34999 Toimintakate	-2 129 826	-2 392 846	-2 314 043
36999 Vuosikate	-2 129 826	-2 392 846	-2 314 043
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-205		-225
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-205		-225
38499 Tilikauden tulos	-2 130 031	-2 392 846	-2 314 268
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 130 031	-2 392 846	-2 314 268

ESIOPETUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33200 Maksutuotot	5239		
33300 Tuet ja avustukset	46594	15 000	
33420 Muut tuotot	350		
33400 Muut toimintatuotot	350		
33000 Toimintatuotot	52183	15000	
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-299 040	-240 956	-207 933
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-53 150	-40 697	-34 932
34150 Muut henkilösivukulut	-12 281	-9 732	-8 110
34100 Henkilösivukulut	-65 431	-50429	-43042
34010 Henkilöstökulut	-364 471	-291385	-250975
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-35		
34320 Muiden palvelujen ostot	-105 106	-86 261	-61 546
34300 Palvelujen ostot	-105 141	-86 261	-61 546
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-5 189	-6 080	-3 500
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 189	-6 080	-3 500
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-78 174	-62 007	-69 086
34820 Muut kulut	-918		-420
34800 Muut toimintakulut	-79 092	-62 007	-69 506
34000 Toimintakulut	-553 893	-445 733	-385 527
34999 Toimintakate	-501 710	-430 733	-385 527
36999 Vuosikate	-501 710	-430 733	-385 527
38499 Tilikauden tulos	-501 710	-430 733	-385 527
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-501 710	-430 733	-385 527

3.3 Tekninen tulosalue

TEKNINEN (Ulk/Sis)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myyntituotot	2 278 100	1 790 064	2 079 176
Maksutuotot	25 381	40 000	82 000
Tuet ja avustukset	11 243	3 500	3 500
Vuokratuotot	2 704 192	2 684 325	2 750 881
Muut tuotot	91 003	40 720	8 500
Toimintatuotot / Tulot	5 109 918	4 558 609	4 798 207
Henkilöstökulut	-1 239 745	-1 114 464	-1 085 727
Palvelujen ostot	-1 678 289	-1 398 910	-1 626 929
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 443 432	-1 535 938	-1 160 615
Avustukset	-14 371	-14 000	-14 000
Muut toimintakulut	-138 407	-119 263	-87 853
Toimintakulut / menot	-4 514 244	-4 182 575	-3 975 124
Toimintakate/jäämä /	595 674	376 034	823 083
Suunnitelman mukaiset. poistot	-1 590 217	-1 567 129	-1 588 582
Tilikauden yli/alijäämä	-994 543	-1 191 095	-765 499

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

4001 Tekninen hallinto

4002 Kaavoitus

4003 Projektityö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta, rakennuttamistoiminnoista, kiinteistöistä, kunnallistekniikasta sekä valmisteleo teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Kaavoituksen avulla luodaan edellytykset kunnan strategiselle maankäytölle. Kaavoituksella ohjataan kunnan maankäyttöä sekä luodaan edellytykset omalle sekä yksityisen sektorin asuntotuotannolle, toimitilatutuotannolle sekä teollisuuden rakentumiselle.

Henkilöstö	TP 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tekninen johtaja	1	1	0,25	0,25	0,25
Toimistos sihteeri	0,25	0,25	0,30	0,30	0,3
Työpäällikkö	0,25	0,25	0,20	0,20	0,20

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tekninen toimi järjestää asiakkaiden tarvitseman palvelun palvelutarjonnan mukaisesti	Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Asiakkaiden tyytyväisyys.

Mittari/tunnusluku

Kaavoituksen yksi tunnusluku on kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuvien tonttien määrän kasvu sekä niiden edelleen luovuttaminen. Kaavoituksella pyritään edistämään kunnan vetovoimaa ja hyvinvointia.

TONTIT	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Omakotitalotontit	37	37	35	33	31
Rivitalotontit	0	0	0	0	0
Asuinpientalotontit	3	3	3	2	2
Kerrostalotontit	2	0	0	0	0
Liiketontit	1	1	1	1	1
Teollisuustontit	18	18	17	17	16

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Maanlaajuisten ja globaalien ilmiöiden vaikutukset elinkeino- ja yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavat myös Kaustisen kunnan maankäyttöön. Kaupungistuminen ja arvioitu väestönkehitys aiheuttaa haasteita Kaustisen kunnan kehittymiseen. Suunnan muutos tarvitsee merkittäviä panostuksia yksityiseltä sekä julkiselta sektorilta.

TEKNINEN, KAAVOITUS, PROJEKTITYÖ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
4001, 4002, 4003			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	12 289		
33200 Maksutuotot			
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	28 147	35 220	2 000
33400 Muut toimintatuotot	28 147	35 220	2 000
33000 Toimintatuotot	40 435	35 220	2 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-72 335	-114 000	-47 341
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-16 911	-37 848	-9 765
34150 Muut henkilösivukulut	-2 749	-4 425	-1 672
34100 Henkilösivukulut	-19 660	-42 273	-11 437
34010 Henkilöstökulut	-91 995	-156 273	-58 778
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-97 130	-68 800	-38 800
34300 Palvelujen ostot	-97 130	-68 800	-38 800
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-6 097	-2 830	-2 830
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 097	-2 830	-2 830
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-8 383	-7 900	-8 900
34820 Muut kulut	-151		-6 000
34800 Muut toimintakulut	-8 534	-7 900	-14 900
34000 Toimintakulut	-203 756	-235 803	-115 308
34999 Toimintakate	-163 320	-200 583	-113 308
36999 Vuosikate	-163 320	-200 583	-113 308
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-1 728		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-1 728		
38499 Tilikauden tulos	-165 049	-200 583	-113 308
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-165 049	-200 583	-113 308

YHDYSKUNTAPALVELUT
tilivelvollinen rakennustarkastaja Markus Palosaari
4004 Rakennusvalvontapalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Vireää rakentamista	Rakennusluvut	35
Sujuvat lupamenettelyt	Toimenpideluvat	45
Viihtyisä asuinympäristö	Maisematyö- ja purkamisluvat	4
Mahdollistavaa rakentamista	Poikkeamisluvat ja suunnittelutarveratkaisut	2
Rakentamisen määrän kasvu	Luvitettavat kerrosalaneliöt	4 000
Rakennustarkastajan palveluiden myynti Vetelin kunnalle 25 % työajasta Työsuojaus 5 % työajasta	Säilyy ennallaan	25 % 5 %

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Resurssien riittävyys, mikäli rakentamisen volyyymi kasvaisi huomattavasti.

Asuinhuoneistojen aloitukset vuodesta 2018 alkaen

	2019	2020	2021	2022	Arvio 2023	TA 2024
Rivitalohuoneistoja	0	20	0	0	1	0
Kerrostalo- ja paritalohuoneistoja	10	10	0	0	1	0
Paritalohuoneistoja	0	0	0	0	1	0
Omakotitaloja	7	6	10	4	4	3
Muita huoneistoja	1	10	3	1		
Yht. huoneistoja aloitettu	18	46	13	5	7	3

RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	28 685	31 000	57 000
33200 Maksutuotot	48 387	49 000	37 000
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	669		
33400 Muut toimintatuotot	669		
33000 Toimintatuotot	77 741	80 000	94 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-103 401	-106 060	-138 815
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-25 569	-17 372	-25 117
34150 Muut henkilösivukulut	-3 854	-4 157	-5 292
34100 Henkilösivukulut	-29 423	-21 529	-30 409
34010 Henkilöstökulut	-132 824	-127 589	-169 224
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-99		
34320 Muiden palvelujen ostot	-17 527	-25 000	-33 400
34300 Palvelujen ostot	-17 626	-25 000	-33 400
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-3 064	-2 800	-5 500
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 064	-2 800	-5 500
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-5 169	-4 800	-6 555
34820 Muut kulut	-19		
34800 Muut toimintakulut	-5 188	-4 800	-6 555
34000 Toimintakulut	-158 702	-160 189	-214 679
34999 Toimintakate	-80 961	-80 189	-120 679
36999 Vuosikate	-80 961	-80 189	-120 679
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-4 920	-4 000	-4 000
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-4 920	-4 000	-4 000
38499 Tilikauden tulos	-85 881	-84 189	-124 679
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-85 881	-84 189	-124 679

YMPÄRISTÖNSUOJELU
tilivelvollinen ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

4006 Ympäristönsuojelu

Palvelusuunnitelman kuvaus

Ympäristövalvonta edistää, opastaa ja valvoo viihtyisää ja laadukasta ympäristöä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ympäristötarkastaja	1	1	2	2
Myynti Veteli	25 %	25 %	40 %	40 %
Myynti Kauhava			25 %	25 %
Myynti Lestijärvi		15 %	25 %	25 %

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakaslähtöiset ja joustavat palvelut	Lakisääteiset valvontakäynnit	10 kpl/vuosi
	Maa-aineslupapäätökset	1 kpl/vuosi
	Ympäristölupapäätökset, ilmoituspäätökset	5 kpl/vuosi
	Rekisteröintipäätökset (mm. Meluilmoitukset)	4 kpl/vuosi

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskit: Ennalta arvaamaton ympäristövahinko, jonka puhdistuskustannuksista vastaa kunta.
Epävarmuustekijät: Pandemiat, jotka vaikuttavat mm. maatalouteen ja turkiselinkeinoon.

ASUMISEN EDISTÄMINEN

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5700 Asumispalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistöosaakeyhtiö Rekipolska tuottaa Kaustisen kunnan asumispalvelut.

Rekipolskan asumispalveluiden tehtävänä on tuottaa riittävät ja tarvetta vastaavat ratkaisut kunnan vuokra-asumiseen. Teknisellä toimella on vuokrattavia asuntoja 36 kappaletta, tässä on mukana myös musiikkilukion opiskelija-asunnot.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Vuokrausasteeseen ja vuokratuloihin vaikuttaa kunnan yleinen vetovoimaisuus ja väestönkehitys.

JÄTEHUOLTO

5681 Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruupakka

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnallisen jätehuollon tuottaminen. Palvelun tuottamisesta vastaa Ekorosk Oy.

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Jätehuoltopalvelut ovat hyvät	Ekorosk	Asiakastyytyväisyys

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Poikkeusolosuhteita lukuun ottamatta ei ole merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

LIIKENNEVÄYLÄT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4009 Kaavateiden kunnossapito

4010 Tievalaistus

4011 Yksityistiet (avustaminen)

6004 Hylevesiverkosto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikenneväylien ylläpito, korjaus sekä rakentaminen.

Merkittävimmät kuluerät muodostuvat kaava- ja yksityisteiden talvikunnossapidosta sekä katuvalaistuksen sähkönkulutuksesta ja huoltotoimenpiteistä.

Henkilöstö 4009-4011	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tekninen johtaja	0,40	0,10	0,15	0,15	0,15
Työpäällikkö	0	0	0,05	0,05	0,05
Toimistosihteerit	0	0	0,05	0,05	0,05
Kiinteistöhoito/Vesihuolto	0	0,5	0,40	0,40	0,40

Henkilöstö 6004					
Tekninen johtaja	0	0	0,05	0,05	0,05
Työpäällikkö	0,15	0,15	0,15	0,15	0
Kunnallistekniikan asentaja, etumies	0	0	0,10	0,10	0,10
Kunnallistekniikan asentaja	0	0	0,15	0,15	0,15
Vesilaitoshoitaja	0	0	0,10	0,10	0,10

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokkaat väyläpalvelut.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille väylien talvihoito- sekä kesähoitopalvelut.	Ylläpitokulut. Asiakaspalaute

Mittari	TP 2022	Tavoite TA 2023	Tavoite TA 2024	Tavoite TS 2025	Tavoite TS 2026
Kaavatiet:					
-Ylläpitokulut €/asukas	27,93	29,00	30,00	31,00	32,00
Yksityistiet:					
-Ylläpitokulut €/asukas	17,64	23,00	24,00	24,00	25,00
Tievalaistus:					
-Ylläpitokulut €/asukas	18,55	27,00	25,00	25,00	25,00

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Vuosittaiset kustannukset vaihtelevat talviolosuhteista sekä sähkön hinnasta johtuen.

LIIKENNEVÄYLÄT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
4009, 4010, 4011, 6004			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	13 749		5 587
33300 Tuet ja avustukset			
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	893,5		
33400 Muut toimintatuotot	893,5		
33000 Toimintatuotot	14 643		5 587
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-15 005	-13 690	-52 120
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-2 535	-2 313	-16 224
34150 Muut henkilösivukulut	-448	-554	-2 032
34100 Henkilösivukulut	-2 983	-2 867	-18 256
34010 Henkilöstökulut	-17 988	-16 557	-70 376
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-208 759	-205 700	-181 300

34300 Palvelujen ostot	-208 759	-205 700	-181 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-52 615	-58 000	-29 500
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 615	-58 000	-29 500
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-14 200	-14 000	-14 000
34700 Avustukset	-14 200	-14 000	-14 000
34800 Muut toimintakulut			
34820 Muut kulut	-2 735	-4 000	-4 000
34800 Muut toimintakulut	-2 735	-4 000	-4 000
34000 Toimintakulut	-296 298	-298 257	-299 176
34999 Toimintakate	-281 655	-298 257	-293 589
36999 Vuosikate	-281 655	-298 257	-293 589
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-145 235	-142 170	-146 280
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-145 235	-142 170	-146 280
38499 Tilikauden tulos	-426 890	-440 427	-439 869
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-426 890	-440 427	-439 869

PUISTOT JA YLEISET ALUEET
tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
4007 Parkkipaikat (lukio-päiväkoti, kunnantoimisto)
4012 Urheilu ja ulkoilualueet, leikkikentät
4013 Maakuntaviesti

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen asuin- ja elinympäristö on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa monipuolisesti liikkumaan.

Tavoitteena on ylläpitää viihtyisät puistot ja yleiset alueet sekä liikuntapaikat sellaisina, että ne aktivoivat kuntalaisia sekä turisteja. Puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilualueiden kunnossapidosta vastaa ulkoalueidenhoitajat.

Henkilöstö	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tekninen johtaja	0	0	0,05	0,05	0,05
Työpäällikkö	0	0	0,1	0,1	0,1
Ympäristötarkastajat	0	0	0,1	0,1	0,1
Kiinteistönhoito/Vesihuolto	0	0	0,25	0,25	0,25
Ammattimies	0	0	0,70	0,70	0,70
Ulkoalueiden hoitaja	1	1	0,95	0,95	0,95

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaalle tarjotaan kustannustehokas ja laadukas palvelu.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkait palvelut.	Asiakastytyvyisyys.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TP 2022	TA 2023	TA 2024
4007, 4012, 4013			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	220	200	1000
33300 Tuet ja avustukset			
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot		500	500
33400 Muut toimintatuotot		500	500
33000 Toimintatuotot	220	700	1500
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-28 191	-28 490	-77 630
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-4 762	-4 813	-14 910
34150 Muut henkilösivukulut	-959	-1 151	-3 028
34100 Henkilösivukulut	-5 722	-5 964	-17 938
34010 Henkilöstökulut	-33 913	-34 454	-95 568
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-42 572	-35 400	-17 677
34300 Palvelujen ostot	-42 572	-35 400	-17 677
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-20 722	-20 100	-12 925
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 722	-20 100	-12 925
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-6 909	-3 553	-3 553
34820 Muut kulut	-1 179		
34800 Muut toimintakulut	-8 088	-3 553	-3 553
34000 Toimintakulut	-105 294	-93 507	-129 723
34999 Toimintakate	-105 074	-92 807	-128 223
36999 Vuosikate	-105 074	-92 807	-128 223
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-99 871	-86 170	-129 910
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-99 871	-86 170	-129 910
38499 Tilikauden tulos	-204 945	-178 977	-258 133
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-204 945	-178 977	-258 133

RUOKAHUOLTO

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Kaisa Siirilä

4020 Keskuskeittiö

4025 Palvelutalon keittiö/Kotiin kulj. ateriat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kouluruokailu on opetussuunnitelman mukaista opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevaa toimintaa. Julkinen ruokapalvelu voi tukea lähialueen ruokatuotantoa, luoda työllisyyttä ja olla keskeinen osa suomalaisten ruokaturvaa ja kestävästä kehityksestä. Kouluruokailuun investoiminen kunnassa on hyvinvoinnin varmistamista ja ennakointia, joka voi tuoda säästöjä myöhemmin.

Hyvä ravitsemus edistää terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua. Se ehkäisee sairauksia, edistää toipumista sekä vähentää lisäsairauksien vaaraa. Ravitsemushoito on olennainen osa potilaiden hoitoa. Ravitsemushoidossa koko henkilökunta sitoutuu potilaan hyvän ravitsemuksen turvaamiseen. Hoitohenkilöstön ja ruokapalvelun saumaton yhteistyö on yksilöllisen ravitsemushoidon edellytys. Ravitsemushoidon tehostaminen tuo kustannussäästöjä, kun sairauksista toipuminen nopeutuu ja hoitoaika lyhenee. Esimerkiksi ruokapalvelun kustannukset sairaaloissa ovat vain muutama prosentti kokonaiskustannuksista.

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Ruoka- ja puhdistuspalvelu päällikkö	1	1	1	1	1
Vastaava kokki	2	1	1	1	1
Kokki	9	6	6	6	6
Oppisopimus/ keittiöapulainen	1	0,8	0,8	0,8	0,8

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tyytyväiset asiakkaat	Ravitsevä ja kotimainen ruoka	Asiakaskyselyt 1 kerta / vuosi
Osallistuvat asiakkaat	Asiakaspalautteeseen reagoiminen Ruokaraadit	Jatkuva päivittäinen palaute Kokoontuminen 3-4 kertaa vuodessa
Tarkoituksen mukainen tukitoimi	Ravitsemussuositusten noudattaminen	Syöty ruoka, jätteen päätyvän ruoan punnitseminen
Ruokahuollon toiminnan jatkuminen omana työnä	Noudatetaan laadittua budjettia	Budjetti

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilökunnan rekrytointi, sijaisten saatavuus, henkilökunnan ikääntyminen, toimintamuotojen muutokset, mahdollinen yhtiöittäminen, elintarviketoimittajien toimituskatkokset, elintarvikkeiden ja muiden hyödykkeiden toimitusvaikeudet, vesi- ja sähkökatkokset

RUOKAHUOLTO	TP 2022	TA 2023	TA 2024
4020, 4025			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 186 730	796 844	782 049
33300 Tuet ja avustukset	5 451	3 500	3 500
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	18 885	5 000	6 000
33400 Muut toimintatuotot	18 885	5 000	6 000
33000 Toimintatuotot	1 211 067	805 344	791 549
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-411 515	-279 367	-280 511
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-72 061	-46 746	-47 125
34150 Muut henkilösivukulut	-15 789	-11 182	-10 940
34100 Henkilösivukulut	-87 850	-57 928	-58 065
34010 Henkilöstökulut	-499 366	-337 295	-338 576
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-104 648	-107 300	-110 300
34300 Palvelujen ostot	-104 648	-107 300	-110 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-438 214	-380 850	-395 400
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-438 214	-380 850	-395 400
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-36 326	-27 000	-25 000
34820 Muut kulut	-803		
34800 Muut toimintakulut	-37 129	-27 000	-25 000
34000 Toimintakulut	-1 079 356	-852 445	-869 276
34999 Toimintakate	131 711	-47 101	-77 727
36999 Vuosikate	131 711	-47 101	-77 727
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-43 651	-50 000	-41 399
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-43 651	-50 000	-41 399
38499 Tilikauden tulos	88 060	-97 101	-119 126
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	88 060	-97 101	-119 126

TOIMITILAPALVELUT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5611 Kunnanvirasto	5670 Kirjasto, 5670 yhd. 5611 (1.1.2019)
5622 Vanhan Kinon kiinteistö	5680 Vesilaitoksen varasto
5623 Palvelutalo Iltarusko	5682 Paloasema
5625 Toimintakeskus EKE	5683 Kunnan varikko
5627 Toimintakeskus Markkula	5691 Keltainen talo: 4H
5628 Päiväkoti Pajala	5728 Omenapuu Einontie 5
5632 Järvelän koulu	6012 Rakennukset (kunnan omistamat)
5633 Kirkonkylän ala-aste	6013 Kiinteistönhoitajat
5634 Köyhäjoen koulu	
5635 Puumalan koulu	
5638 Yläaste	
5650 Musiikkilukio	
5661 Urheilutalo	
5662 Liik. paikkojen kuulutt. ja varasto	
	Vuokralle annetut liikehuoneistot
	5690 Vanha kunnantalo
	5692 Kanteleverstas
	5693 Pajalan palvelukeskus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Toimitilapalveluilla tuotetaan toimitilat omalle ja kuntayhtymien palvelutuotannolle. Valtaosa toimitilojen siivouspalveluista on ulkoistettu. Vartiointi toteutetaan ostopalveluna. Kiinteistöhoitopalvelut tehdään omana työnä. Korjauspalvelut osittain omana työnä.

Henkilöstö	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2025	TS 2026
Tekninen johtaja	0	0,1	0,1	0,1	0,1
Toimistos sihteeri	0	0,05	0,05	0,05	0,05
Työpäällikkö	0,5	0,65	0,65	0,65	0,65
Laitoshuoltaja	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Kiinteistöhoito/Vesihuolto	3,7	4,0	4,0	4,0	4,0
Ammattimies	0	0,3	0,3	0,3	0,3
Ulkoalueiden hoitaja	0	0,05	0,05	0,05	0,05

Kirkonkylän ala-aste, Yläaste, Musiikkilukio, Musiikkilukion opiskelija-asunnot:

Henkilöstö	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2025	TS 2026
Vahtimestari	0	1	1	1	1

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kustannustehokas palvelu, joka kattaa palvelusta aiheutuneet kustannukset.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut.	Asiakastyytyväisyys

Toiminnan merkittävin mittari on neliökohtainen ylläpitokulu. Ylläpitokuluissa on odotettavissa nousua energia- sekä henkilöstökulujen takia. Sisäisessä vuokrassa huomioidaan myös pääomakulut, joka taas antaa parhaan käsityksen investointien vaikutuksesta toimitilojen kokonaiskuluihin.

<u>Mittari</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TA 2023</u>	<u>TA 2024</u>	<u>TS 2025</u>	<u>TS 2026</u>
Ylläpitokulut €/m ²	48,76	49,73	50,00	50,00	50,00
Sisäinen vuokra €/m ²	59,74	60,93	60,00	61,00	61,00

Kokonaiskulut €/asukas 388,00 395,00 400,00 400,00 400,00
Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ennalta arvaamattomat vahingot ja korjaukset. Toimitilapalveluiden työnjohdosta vastaa työpäällikkö ja ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö. Henkilöstön ammattitaidon rakentamiseen ja ylläpitoon tulee myös kiinnittää huomiota.

Toimitilapalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	105 396	72 552	316 933
33200 Maksutuotot	298		
33300 Tuet ja avustukset	5 792		
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	2 568 719	2 539 025	2 529 968
33420 Muut tuotot	8 811		
33400 Muut toimintatuotot	2 577 531	2 539 025	2 529 968
33000 Toimintatuotot	2 689 016	2 611 577	2 846 901
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-280 566	-296 500	-328 315
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-65 548	-50 081	-55 157
34150 Muut henkilösivukulut	-10 607	-11 979	-12 806
34100 Henkilösivukulut	-76 155	-62 060	-67 963
34010 Henkilöstökulut	-356 721	-358 560	-396 278
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-782		
34320 Muiden palvelujen ostot	-762 624	-528 530	-818 555
34300 Palvelujen ostot	-763 406	-528 530	-818 555
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-750 120	-904 740	-588 590
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-750 120	-904 740	-588 590
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-171		
34700 Avustukset	-171		
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-61 570	-56 710	-20 300
34820 Muut kulut	-1 775		
34800 Muut toimintakulut	-63 344	-56 710	-20 300
34000 Toimintakulut	-1 933 762	-1 848 540	-1 823 723
34999 Toimintakate	755 254	763 037	1 023 178
36999 Vuosikate	755 254	763 037	1 023 178
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-929 072	-923 367	-892 841
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-929 072	-923 367	-892 841
38499 Tilikauden tulos	-173 818	-160 330	130 337

39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-173 818	-160 330	130 337
--------------------------------------	----------	----------	---------

VUOKRAUSPALVELUT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Vuokralle annetut asuinhuoneistot

5711 Musiikkilukion asuntola

5712 Kuortintila, Laaksokuja

5714 Aravatalo Rivilä

5717 Siskontila, Laaksokuja

5723 Asunto-osakkeet Pajalanmäki, Jokitörmä, Reijonportti

5748 Pajalan rivitalo, Pajalantie 3

Vuokralle annetut alueet

6008 Vuokralle annetut asuntotontit

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vuokrauspalveluissa ovat ns. ei omaan palveluntuotantoon liittyvät rakennukset kuten asunnot ja muut liike- ja teollisuustilat. Palvelun tarvitsema henkilöstö on ilmoitettu toimitilapalveluiden kohdassa. Pajalan rivitalo on tarkoitus purkaa, eikä ole enää vuokrattuna asuinkäyttöön.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaille tarjottava kohtuuhintainen vuokrauspalvelu	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut.	Asiakastyytyväisyys

<u>Mittari</u>	<u>TP2022</u>	<u>TA 2023</u>	<u>TA 2024</u>	<u>TS 2025</u>	<u>TS 2026</u>
Ylläpitokulut €/m ²	4,28	4,5	4,5	4,5	4,5
Ulkoinen vuokra €/m ²	3,42	4,0	4,5	5,0	5,5

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ennalta arvaamattomat vahingot ja korjaukset. Kiinteistöt ovat vanhoja ja tarvitsevat tulevaisuudessa korjausta. Vuokria joudutaan korottamaan vuosittain, jotta tappiollinen toiminta saadaan pysäytettyä.

Vuokrauspalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Asunnot, asuntotontit			
33000 Toimintatuotot			
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	113 140	124 300	124 500
33420 Muut tuotot	988		
33400 Muut toimintatuotot	114 128	124 300	124 500
33000 Toimintatuotot	114 128	124 300	124 500
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-31 799	-30 010	-7 500
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-5 454	-5 068	-1 260
34150 Muut henkilösivukulut	-1 116	-1 211	-294
34100 Henkilösivukulut	-6 570	-6 279	-1 554
34010 Henkilöstökulut	-38 369	-36 289	-9 054
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-37 660	-26 680	-47 547
34300 Palvelujen ostot	-37 660	-26 680	-47 547
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-34 425	-37 070	-26 870
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 425	-37 070	-26 870
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-5 758	-8 000	-8 000
34820 Muut kulut	-503		
34800 Muut toimintakulut	-6 262	-8 000	-8 000
34000 Toimintakulut	-116 716	-108 039	-91 471
34999 Toimintakate	-2 587	16 261	33 029
36999 Vuosikate	-2 587	16 261	33 029
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-90 812	-90 203	-90 203
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-90 812	-90 203	-90 203
38499 Tilikauden tulos	-93 400	-73 942	-57 174
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-93 400	-73 942	-57 174

VESIHUOLTO

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

vastuuhenkilöt vesilaitoksen hoitaja Jani Lindholm ja kunnallistekniikan asentaja, etumies
Mika Uusitalo

6001 Vesilaitos

6002 Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto)

6003 Viemäriverkosto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vesilaitos tuottaa käyttöveden kunnan vesijohtoverkoston tarpeisiin. KVT Vesihuolto Oy suorittaa jätevesien puhdistuksen. Hulevesiverkosto kuuluu kirjanpidollisesti kunnallistekniikkaan, eikä vesihuollon alle. Henkilöstömäärä on laskettu vain käyttötalouden puolelle, osa henkilöstön työajasta kohdistuu investointiohjelmalle, jolloin palkkakuluja myös kohdistuu investointeihin.

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tekninen johtaja	0	0	0,15	0,15	0,15
Toimistos sihteeri	0	0	0,4	0,4	0,4
Vesilaitoshoitaja	1	1	0,35	0,35	0,35
Ympäristötarkastaja	0	0	0,05	0,05	0,05
Kunnallistekniikan asentaja	1	1	0,35	0,35	0,35
Kunnallistekniikan asentaja, etumies	0,8	0,8	0,35	0,35	0,35

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Toimiva taloudellinen vesihuolto kuntalaisille.	Tekninen toimi ylläpitää vesijohto- ja jätevesiverkostoja sekä vedenottoja.	Asiakastyytyväisyys. Pumpattu käsitelty vesi. Vuotoprosentti

Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, että paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdatetaan viemäriin.

Puhdasvesikulutus pisteitä on 1720 ja jätevesikulutus pisteitä on 990.

Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Pumpattu talousvesi m ³	327 231	400 000	310 000	290 000	290 000
Vuoto %	0	7,0	7,0	7,0	7,0
Käsitelty jätevesi m ³	149 406	140 000	140 000	120 000	120 000
Talousvesimaksu €/m ³	1,05	1,05	1,10	1,20	1,20
Jätevesimaksu €/m ³	2,65	2,65	2,70	2,80	2,80
Perusmaksu vesi €/v	30,00	30,00	40,00	40,00	40,00
Perusmaksu jätevesi €/v	50,00	50,00	60,00	60,00	60,00

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kaustisen kunnan vesilaitoksen toimittama vesi on 100 % pohjavedestä otettua vettä. Osa vedenottamoista sijaitsee alueella, jossa ulkoiset tekijät saattavat vaarantaa pohjaveden laatua. Myös ikääntyvä verkosto aiheuttaa riskejä vedenjakelun varmuuden suhteen. Verkostossa on olemassa korjaustarpeita. Veden kulutus on laskusuunnassa, joka vaikuttaa vesihuollon tuloihin. Turkistarhauksen vähentyminen sekä kunnan väestön vähentyminen vaikuttavat veden kulutukseen merkittävästi.

MAA- JA METSÄTILAT

tilivelvollinen vs. tekninen johtaja Ilkka Närhi
6005 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Maa- ja metsätilojen hallinnalla pyritään säilyttämään tilojen arvo sekä tuotto metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tilojen arvo säilyy/kasvaa	Metsänhoitosuunnitelma	Metsäarvio/hinta-arvio

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Luonnonilmiöt kuten myrskyt ja metsäpalot.

MUU LIKETOIMINTA

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Muu liiketoiminta

6009 Muu liiketoiminta
6010 Traktorityö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Julkisten pihojen, ulko- ja urheilualueiden, kaava- sekä yksityisteiden kesä- ja talvikunnossapidon tehtävät.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riittävien henkilöstöressurssien ylläpito.

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Kuntalaisille tarjottava kustannustehokas palvelu.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkaat palvelut.	Asiakastyytyväisyys. Toteutuneet kustannukset

Liiketoiminta	TP 2022	TA 2023	TA 2024
6001-6003, 6005, 6009-6011			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	959 716	920 468	955 170
33200 Maksutuotot	25 083	40 000	45 000
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	22 332	21 000	26 000
33420 Muut tuotot	20 249		
33400 Muut toimintatuotot	42 581	21 000	26 000
33000 Toimintatuotot	1 027 380	981 468	1 026 170
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-160 428	-144 740	-89 475
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-29 211	-24 448	-24 133
34150 Muut henkilösivukulut	-5 961	-5 848	-3 489
34100 Henkilösivukulut	-35 172	-30 296	-27 622
34010 Henkilöstökulut	-195 600	-175 036	-117 097
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-414 844	-418 500	-404 750
34300 Palvelujen ostot	-414 844	-418 500	-404 750
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-131 690	-131 848	-104 000
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-131 690	-131 848	-104 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-5 792	-9 800	-9 800
34820 Muut kulut	-4 767		
34800 Muut toimintakulut	-10 559	-9 800	-9 800
34000 Toimintakulut	-752 692	-735 184	-635 647
34999 Toimintakate	274 688	246 284	390 523
36999 Vuosikate	274 688	246 284	390 523
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-274 908	-270 280	-283 010
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-274 908	-270 280	-283 010
38499 Tilikauden tulos	-220	-23 996	107 513
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-220	-23 996	107 513

4. TYTÄRYHTIÖT

4.1 Kaustisen Kehitys Oy (konserni)

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Elina Verronen

Kiinteistöt/ kustannuspaikat:

Hankkija
Shellin kiinteistö
Tapanila ok-talo
ST1 Polttoainemyynti
Palvelutalo Oy
Haitekki 1 ja 2
Keliber Oy, Toholammintie 496
Hotelli Kaustinen
Mosalan leirintäalue
KOY Kruupakka1 (tytäryhtiö)
KOY Kaustisen Funkkis (tytäryhtiö)
Yleiskustannukset

Kaustisen Kehitys Oy:n tehtävä

Kaustisen Kehitys Oy on kunnan 100 % omistama yritys, jonka tehtävänä on hoitaa kunnan puolesta ne toiminnot, joihin liittyy kaikenlainen kilpaileminen vapailla markkinoilla. Yhtiön tehtävänä on tarjota yrityksille ja kuntalaisille erilaisia ajanmukaisia ja käyttötarkoitukseen sopivia liike-, toimisto- ja teollisuustiloja vuokrattavaksi tai ostettavaksi. Lisäksi Kaustisen Kehitys Oy harjoittaa majoitus- ja ravintolatoimintaa, sekä mahdollista muuta Kaustisen Kehitys Oy:n yhtiöjärjestyksessä mainittua toimintaa yhtiön käytössä olevien resurssien mukaan.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Taloudellisena tavoitteena on rakentaa, vuokrata ja myydä teollisuus-, toimisto- ja liiketiloja kannattavasti sekä turvata hotellitasoisen majoituksen saaminen Kaustisella niin matkailun, kuin työn vuoksi paikkakunnalla ja lähiseudulla asioiville henkilöille. Toiminta on joustavaa ja nopeaa kuitenkin niin, ettei taloudellisista tavoitteista tingitä ja tilat vuokrataan kannattavasti.

Investointisuunnitelma

Kehitysyhtiö on tehnyt mittavia korjaus- ja huoltotoimenpiteitä vuoden 2023 aikana, yli 250.000 eurolla. Näistä investoinneista suurin osa on ollut välttämättömiä taloteknisiä satsauksia, jotta rakennusten elinkaarta saadaan pidemmäksi. Korjausvelasta merkittävä osa saadaan hoidettua vuoden 2023 aikana. Vuoden 2024 merkittävimpänä investointina voidaan tässä vaiheessa pitää uuden ja nykyaikaisen neuvotteluhuoneen rakentamista Haitekki 1 rakennukseen. Muut suunnitellut investoinnit ovat lähinnä valaistuksen nykyaikaistamista ja tilojen pintaremontointia.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
toimitusjohtaja	1	1	1	1	1
toimistotyöntekijä	0	0	0,5	1	1
hotellipääällikkö	1	1	1	1	1
hotellityöntekijät	3	5	6	6	6

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Käytännölliset ja kunnossa olevat vuokratilat ja myytävät tilat	Tilojen huoltaminen ja hoitaminen niin, ettei uutta korjausvelkaa pääse syntyään.	Tilojen käyttöaste, muun kuin ylläpitohuollon tarve
Ympärivuotisesti palveleva hotelli ja kesäkaudella palveleva leirintäalue Kokous- ja juhlapalveluiden kehittäminen Hotellin ja Mosalan leirintäalueen toiminnan kehittäminen, kokonaispakettien tarjoaminen erilaisille tapahtumille sekä kannattavuuden parantaminen	Viihtyisien ja laadukkaiden majoitus-, kokous- ja juhlapalveluiden ylläpitäminen ja hyvät oheispalvelut. Motivoitunut henkilökunta.	Yöpymisvuorokaudet/vuosi Majoitustuotot /vuosi Muut tuotot/vuosi Henkilöstön hyvinvointi
Kiinteistöjen kannattava vuokraus tai myynti	Uusien vuokralaisten saaminen. Intensiivinen markkinointi.	Kiinteistöjen käyttöaste ja kannattavuus.
Uusien tilojen tarpeen kartoittaminen	Kysynnän seuraaminen kunnassa ja lähialueilla, vastataan kysyntään oikealla tuotteella.	Vuokra- ja myyntisopimukset
Taloushallinnon tarkka seuranta ja yhtiön kannattavuuden parantaminen	Nykyaikainen sähköinen taloushallinto.	Oikeiden tunnuslukujen saaminen käyttöön taloushallinnon tueksi

Toiminnan keskeiset riskit

- rahoituksen kallistuminen
- talotekniikan kestävyys
- alueen yritysten tilanne ja yleinen väestökehitys
- kustannusten ja käyttökulujen nousu, esim. sähkö, vesi- ja jätevesi, kiinteistöveroitus
- ostopalveluiden kilpailutilanne ja saatavuus
- henkilöstön jaksaminen

Talous

Kaustisen kehitys Oy	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Liikevaihto	796 723	1 000 000	1 050 000	1 100 000
Materiaalit ja palvelut yht	-87 398	-189 000	-150 000	-150 000
Poistot ja arvonalentumiset	-180 412	-170 000	-165 000	-165 000
Henkilöstökulut	-192 265	-286 000	-310 000	-325 000
Liiketoiminnan muut kulut	-470 000	-410 000	-400 000	-400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-43 045	-45 000	-60 000	-60 000
Tilikauden voitto/tappio	-176 883	-100 000	-35 000	0

4.2 Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Elina Verronen

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimitusjohtaja	1	1	1	1	1
Tuottaja		0,5	1	1	1
Työntekijä			0,5	1	1

Tavoitteet	Toiminta	Arvio/Mittari
Käyttöasteen nostaminen	Tilojen viihtyvyys ja palvelu, tekniikan taso	Käyttöaste, kävijämäärä ja tulos
Markkinoinnin tehostaminen	Tarpeen kartoittaminen ja intensiivinen markkinointi	Uudet ja jo olemassa olevat asiakaskontaktit.
Oma tuotanto	Oman konsertti ym. tuotannon saaminen kunnolla käyntiin	Tuotannon määrä, laatu ja kävijämäärä.

Talous

Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tilikauden tulos €	-57 805	-37 000	-30 000	-15 000	0

Toiminnan keskeiset riskit

Kansantaiteenkeskuksen korjauksia ja ylläpitoa on laiminlyöty rahan puutteen vuoksi jopa yli kymmenen vuotta, ja tämä on aiheuttanut mittavan korjausvelan. Korjausvelasta ja muusta tekniikan vanhenemisesta johtuen, rakennuksen kuntoon saattaminen on kallis operaatio varsinkin, jos se joudutaan tekemään pakon sanelemana eikä riskien hallintaan perustuen. Korjausta varten haettava rahoitus aiheuttaa korkojen ja muiden kulujen kasvaessa riskin, jolle pitää etsiä kestävä ratkaisu.

Pitkäaikainen vähäinen käyttöaste pitää saada aktiivisesti nousuun sekä voimassa olevat vuokrasopimukset tulee saattaa nykyaikaiselle tasolle, jotta talon käyttökustannukset saadaan hoidettua kassatuloilla. Myös oman tuotannon käynnistäminen tulee tukemaan yhtiön kassaa. Ilman aktiivista toimintaa talon käyttöasteen lisäämiseksi, on mahdotonta saavuttaa tarvittavaa kassavirtaa.

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	TP 2022	TA2023	TA 2024
Liikevaihto	150 783	200 000	250 000
Materiaalit ja palvelut	-15 399	-20 000	-40 000
Henkilöstökulut	-8 259	-30 000	-60 000
Poistot ja arvonalentumiset	-24 423	-25 000	-25 000
Liiketoiminnan muut kulut	-152 936	-150 000	-150 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 571	-12 000	-5 000
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-57 805	-37 000	-30 000

4.3. Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat ylläpitää asuntolarakennuksia Nikulassa vuokralaisenaan tällä hetkellä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

Henkilöstö

Kiinteistöhoito ostopalveluna

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arvio/Mittari
Kohtuullinen vuokrataso	Tulojen ja menojen tasapaino	Vuokratulot ja yhtiöntulos, vuokra /m ²
Ajanmukaiset vuokratilat	Peruskunnostuksien tekeminen oikea-aikaisesti ja oikealla tavalla	Tilojen käytännöllisyys tarkoitukseensa
Ajanmukaiset kulloiseenkin käyttötarkoitukseen tilat	Pidetään kiinteistöt kunnossa ja varaudutaan muutoksiin	Kiinteistön vuokrausaste ja kiinteistön kustannukset verrattuna samanlaisten rakennusten kustannuksiin

Talous

Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tilikauden tulos €	31 805	39 142	36 340		

Toiminnan keskeiset riskit

- päävuokralaisen toiminnan muutokset
- kiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit
- asumismuotojen muutokset
- korkotason nouseminen ja yhtiön talouteen liittyvät riskit

Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myyntituotot	94 841,76	94 842,00	98 840
Muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut			
Henkilöstökulut	-980,99	-1 200,00	-1 000
Poistot ja arvon alennukset	-19 394,57	-18 000,00	-19 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.	-41 655,27	-35 000,00	-41 500
LIIKEVOITTO	32 810,93	40 642,00	37 340
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 005,21	-1 500,00	-1 000
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	31 805,72	39 142,00	36 340

4.4. Kiinteistö Oy Rekipolska

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistö Oy Rekipolskan tehtävänä on vuokra-asuntojen vuokraaminen, ylläpito, uudisrakentaminen sekä peruskorjaaminen sekä vastattava kunnan sosiaalisesta vuokra-asunto tarjonnasta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoitteena on järjestää asumismahdollisuuksia kohtuullisen vuokratasolla ja lyhyellä odotusajalla kaikille asunnon tarvitsijoille sekä tarjota eri perheeseen ja eri ikäkausien asumistarpeisiin soveltuvia asuntoja. Asuntokannan ylläpito hyvän kiinteistöhoidon avulla sekä uusien vuokraohteiden rakentamisella sekä peruskorjaamalla vanhoja asuntoja asumiseen soveltuviksi että asunnot on myös varustettu nykyaikaisella varustuksella ja tekniikalla.

Taloudellisena tavoitteena on sellainen taso, jossa asukkaiden vuokrataso pysyy kohtuullisena vähintään maakunnan keskiarvoluvuissa. Taloudellisella tuloksella myös tulevat peruskunnostustarpeet rahoitetaan asukkaiden maksamilla vuokrilla ja peruskunnostukset hoidetaan lainarahoituksella

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
toimitusjohtaja ostopalveluna					
kiinteistösihteeri	1	1	1	1	1

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Lyhyet jonotusajat vuokrahuoneestoihin	Asukasvalinta ja peruskunnostus- suunnittelu ja toteutus	Käyttöaste ja vuokratuotto
Asumisviihtyvyys ja huoneistojen kunto ja käytännöllisyys	Ylläpitää hyvää kiinteistöhuoltoa ja parantaa asumisviihtyvyyttä erilaisilla toimenpiteillä	Pitkäaikaisella vuokrasuhteen kestolla, vuokralaisten antama suorapalautte ja vuokralaiskyselyyn vastaaminen
Kiinteistöjen piha-alueiden parantaminen, huoneistojen perusparannus, kiinteistöjen perusparannus, Uudisrakentaminen	Ennakoivalla ja hyvällä suunnittelulla, kiinteistöhoidolla parantaa ja peruskorjaamalla jo olemassa olevia kiinteistöjä ja huoneistoja sekä rakentamalla laadukkaita, toimivia ja nykyaikaisia kiinteistöjä ja huoneistoja	Kiinteistöjen ja huoneistojen käyttöaste ja vuokratuotto Neliövuokrahinta vertailuna maakunnan keskiarvolukuun

Talous

Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
---------	---------	---------	---------	---------	---------

Tilikauden tulos €

58 009

34 510

55 450

	Asunnonha kijoita/vuosi	Neliövuokra €/m²
2014	161	8,20
2015	137	8,55
2019	200	8,55
2017	194	8,58
2018	197	8,58
2019	169	8,66
2020	106	8,70
2021	31 (lokakuu)	8,86
2022	80	8,90
2023	52 (syyskuu)	9,05
TA2024	90	9,05

Toiminnan keskeiset riskit

Korkotason nouseminen sekä velkamäärän kasvaminen, väestömäärän pienentyminen ja vuokranmaksukyvyyn heikentyminen

Muut tuotot	23 499,68	5 000	1 000
Materiaalit ja palvelut	-787 725,53	-827 500	-796 800
Henkilöstökulut	-103 760,95	-55 000	-55 000
Poistot ja arvonnennukset	-531 070,98	-525 000	-531 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.			
LIIKEVOITTO	160 237,79	182 583	186 450
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-102 227,88	-91 574	-125 000
Luottotappiot		-6 500	-6 000
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	58 009,91	84 509	55 450

4.5. Kaustisen Lämpö Oy

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnan keskitetyn energiahuollon tuotanto, ylläpito ja kehittäminen

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tuotetaan keskeytymätöntä energianjakelua asiakkailleen. Laajentaa lämmönjakelua olemassa olevan verkoston alueella mahdollisuuksien mukaan sekä tarvittaessa laajentaa verkostoa uusille kaava-alueille

Toiminta-alueella oleva kilpailukykyinen energiatoimittaja.

Varmistetaan tehdyillä energiamateriaali sopimuksilla ja mahdollisella omalla tuotannolla häiriötön ja hinnaltaan kilpailukykyinen energiamateriaalien saanti.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kaukolämpölaitoksen hoitajat		4	4		
Toimitusjohtaja	1	1	1		

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tuottaa keskeytymätöntä energianjakelua	Ylläpitää, kehittää ja varmistaa laitoksia ja verkostoa	Jatkuva keskeytys- ja häiriöseuranta
Kilpailukykyinen energiatoimittaja	Kilpailuttaa energiamateriaaleja ja muita laitoksen toimintaan liittyviä toimittajia	Verrata alueen ja koko maan vastaaviin ja myös erilaisten energia toimittajien hintoihin
Energialaitoksien toiminta keskeyttömäksi ja kaukolämpöverkoston toimivuus	Huolehtia ja huoltaa laitokset ja varmistaa varajärjestelmien toimivuus ja kaukolämpöverkoston saneeraus	Asiakaspalautte ja -kysely, Jatkuva verkoston vuotovesiseuranta
Optimaalinen energiatuotanto	Huolehtia laitoksien toiminnasta eri olosuhteissa	Ostetun- ja myydyn energia hyötysuhde jatkuva seuranta

Talous

Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tilikauden tulos €	-5 698	14 550	7 900		

Toiminnan keskeiset riskit

Hintojen nouseminen ja saatavuus tulevaisuudessa energiamateriaalien osalta

Energiahintaan tulee korotusta verojen ja materiaalikustannusten noustessa

Luonnonkatastrofien lisääntyminen sekä kyberhyökkäyksien uhka ja muiden uhkatekijöiden kasvaminen voivat aiheuttaa häiriöitä lämmönjakeluun.

Kaustisen Lämpö Oy	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myyntituotot	1 325 237,92	1 325 850	1 345 900
Muut tuotot	3 000,00	3 000,00	3 000
Materiaalit ja palvelut	-573 158,60	-578 000	-576 000
Ulkopuliset palvelut	-94 642,33	-95 000	-100 000
Henkilöstökulut	-344 928,89	-319 800	-340 000
Poistot ja arvon alennukset	-196 682,49	-198 000	-199 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.	-123 880,08	-108 500	-120 000
LIIKEVOITTO	-5 054,47	29 550,00	13 900
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-9 648,67	-10 000,00	-10 000
Varastot	8 813,81	-5 000,00	4 000
Tilinpäätössiirot			
Tuloverot	190,85		
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-5 698,48	14 550	7 900

5. LIITTEET

5.1. VALTUUSTON MYÖNTÄMÄT TALOUSARVIOAVUSTUKSET VUODELLE 2024

Tili 4742 kustannuspaikka 3903 (Kansantaiteenkeskus)

Nimi	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös Kv
Kansantaiteenkeskus	40 000	40 000	40 000	40 000

Hallinto- ja kehittämispalveluiden muut avustukset

Nimi ja käyttötarkoitus	Kustannuspaikka	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös kv
Alkuvuonna käsiteltäviin avustusanomuksiin	1100		53 800	35 000	35 000
			53 800	35 000	35 000

Nuoris- ja liikunta-avustukset

Nimi	Kustannuspaikka	Anomus	Lautakunnan esitys	Esitys kj.	Kh esitys	Päätös kv
Liikunta-avustukset	3701	-	5 000	5 000	5 000	5 000
Muut Liikuntatoimen avustukset (moukarikarnevaalit)	3701	-	800	800	800	800
KP-V:n yhteistoimintaosuudet (sopimusperusteinen)	3701	-	40 000	40 000	40 000	40 000
Nuorisotoimen avustukset	3801	-	5 000	5 000	5 000	5 000
Kaustisen 4H yhdistys	3801	16 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Yhteensä		16 000	60 800	60 800	60 800	60 800

Kulttuuriavustukset

Nimi	Kustannuspaikka	Anomus	Lautakunnan esitys	Kj. esitys	Kh esitys	Kv päätös
Vuosittainen kulttuuripalkinto	3901	-	500	500	500	500
Kulttuurin pienavustukset	3901	-	5 000	5 000	5 000	5 000
Kaustisen kamarimusiikkiyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	17 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2023	3901	35 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Kansanmusiikki-instituutti / Kaustislainen viulunsoitto	3901		32 000	32 000	32 000	32 000
Kansanmusiikki-instituutti/Tallari	3901		25 000	25 000	25 000	25 000
Yhteensä		52 000	103 500	103 500	103 500	103 500

Lisäksi avustuksina voidaan pitää myös harrastustoimintoja, joista ei peritä käyttäjiltä vuokraa, vaan niistä peritään sivistystoimelta sisäistä vuokraa.